

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

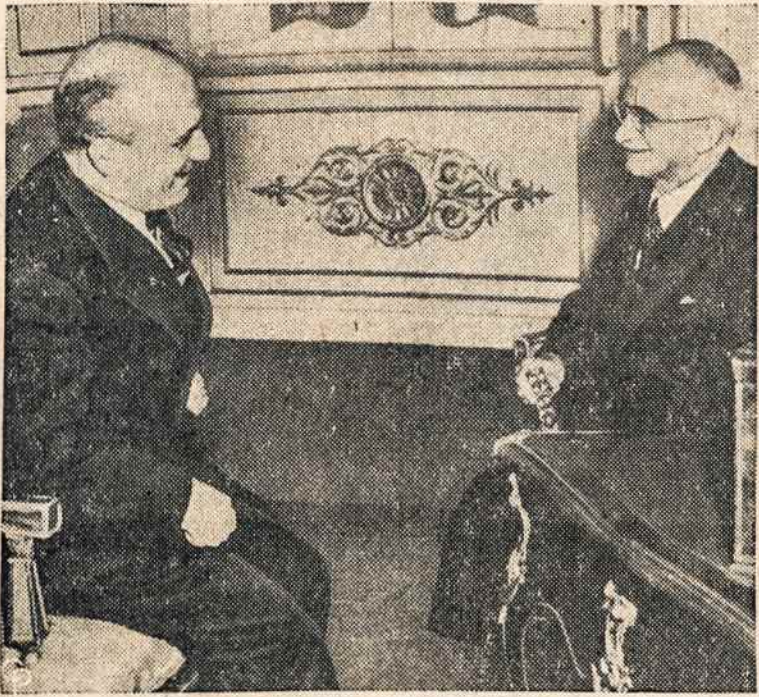
APJUNGĖS

AMERIKĄ, LDS ORGANĄ, DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXIX. Nr. 3 Redakcija: GLenmore 5-7281 ANTRADIENIS (TUESDAY) SAUSIO—JANUARY 12 D., 1954 M. Administracija: GLenmore 5-7068 10 CENTU

LUIGI EINAUDI (d.), Italijos prezidentas, kalbasi su Amintore Fanfani, vidaus reikalų ministru, kuriam yra pavesta bandyti sudaryti naują Italijos vyriausybę.

Padaryti Amerika stiprią TO SIEKIA PREZ. EISENHOWERIO PROGRAMA

Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris laukia kalbą pasakė Kongrese sausio 7. Per 54 minutes, plojumų pertraukiamas 47 kartus, išdėstė vyriausybės programą. Jos tikslas — kalbėjo prezidentas — daryti Ameriką stiprią, t. y. tokią, kurios kiekvienas pilietis turėtų pagrindo laukti gerovės ir taikos, kuri reikale galėtų atominiais ginklais ginti laisvę. Savo politikoje Amerika turi siekti trijų tikslų: viena, saugoti Amerikos laisvę; ant-

ra, palaikyti ūkinį augimą, trečia, tenkinti atskiro asmens reikalus. Tų tikslų siekiant atskirose srityse bus vykdoma:

UŽSIENIO POLITIKOJE:

Tęs ligšiolines pastangas vienybėje su laisvu pasauliu šalinti komunizmo grėsmę be karo priemonių. Su pietų Korėja jau sudaryta tarpusavio pagalbos sutartis, jei komunistai pradėtų agresiją. Europoje bus remiamas Atlanto paktas ir siekiama Europos vienybės su Prancūzija ir Vokietija. Pagalba Europai bus ir toliau duodama, tik ūkinė pagalba bus sumažinta. Iš Rusijos bus mieliai laukiama konstruktyvių pasiūlymų, nuo kurių priklausys kelias į taiką ir atominio karo grėsmės pašalinimas.

soriai — kalbėjo prezidentas — bet mes ir mūsų sąjungininkai palaikysime užtenkamą jėgą priešui atremti ir panaudosime atominis ginklus prieš agresorius, jei jie bus reikalingi mūsų laisvei saugoti.

VIDAUS SAUGUMAS: JAV

komunistų partijos subversyvinis charakteris išaiškėjo. Bus pakeistas įstatymas ir nustatyta, kad pilietis, kuris sąmoningai dalyvauja komunistų konspiracijoje, nebus laikomas ištikimas JAV. Prezidentas siūlys Kongresui nutarti, kad teismo baustam už pasikesinimą nuverstų vyriausybę jėga, būtų atšaukta Amerikos pilietybė.

ŪKINIS GYVENIMAS: Pe-

reiname iš karo laikų į taikos meto ūkį. Vyriausybė rūpinasi, kad tas perėjimas ūkinėje gamyboje ir apyvartoje eitų be kliūčių. Biudžetas jau šiais metais yra sumažintas 7 milijardais. Ateinantiems numatyta sumažinti dar 5. Tačiau subalansuoti pajamų su išlaidomis dar nepasiseks. Pasisakė už valstybės leistino įsiskolinimo ribos pakėlimą iš 275 milijardų iki 290. Mokesčiai toliau bus mažinami, tačiau prekybos mokesčiai, akcizų mokesčiai siūlomi neliešti.

SVIETIMAS: Pasisakė už

didesnį susirūpinimą nei lig šiol jaunimo auklėjimu, už mokytojų sustiprintą ruošimą ir mokyklų statybą.

Prezidento programa tenkinasi daug kur bendrais pasakymais. Prezidentas kitais pranešimais plėtos jos atskirus klausimus.

E. Naegelen, Prancūzijos socialistas, nors ir pralaimėjo rinkimus į prezidentus, stipriai tebeigiuoja už karo baigimą Indokinijoje.

Žuvo 35 su britų lėktuvu

Londonas. — Britų spausminis lėktuvas "Comet" su 35 žmonėmis gruodžio 10, pakilęs Romoje skristi į Londoną, po 40 minučių nukrito į jūrą, ir visi keleiviai žuvo. Žvejų laivai surado tik 15 javonų.

Tai jau nuo 1953 septinta "Comet" lėktuvų nelaimė. Per jas žuvo 89 žmonės. Dabar esą tos firmos lėktuvai išimti iš apyvartos.

Iškelia ir lenkus

Berlynas. — Apie Frankfurtą prie Oderio, Guben ir kitus miestus prie Neissės-Oderio linijos lenkų puseje iškilinėjami civiliniai gyventojai lenkai, namai sekvestruojami, ir ten įkurdinama lenkų pasienio kariuomenė.

MARGARITA, Anglijos princesė, lydima lordo Plunketto, 30 metų kapitono, su kuriuo ji pažįstama nuo vaikystės. Anksčiau jis sukosi apie dabartinę karalienę Elzietą II, o dabar apie jos seserį.

PREZ. D. EISENHOWERIS su žmona grįžta iš Kongreso posėdžio, kur pasakė programingą šių metų kalbą.

TARP 7,000 ŽODŽIŲ TRUKO VIENO

Išlaisvinimo politikos prezidentas neužsiminė

Eisenhowerio programa priimta ramiau, nei buvo laukiama. Demokratų lyderis sen. L. B. Johnson pasisakė, kad demokratui su visu rimtumu ją išnagrinės ir paskui pasisakys.

Pripažįstama, kad kalba buvo santūri ir be rinkiminių šūkių bei pažadų. Joje prezidentas norėjo atsiremti abiem partijom. Dėl to programa nekalti na buvusios vyriausybės ir taip sudėstyta, jog atrodo buvusios vyriausybės darbų tęsinys. Iš kitos pusės programoje yra kompromisas tarp abiejų respublikonų sparnų. Joje, sakysim, ir pagalba Europai išlaikoma ir ji kitu paragrafu sumažinama.

Diskusijos dėl programos kongrese prasidės tada, kada prezidentas papildomai išdėstys savo programą atskirais klausimais. Ligi šiol buvo prasitarta tik prieš ūkinę programą — mokesčius, žemės ūkio politiką. Mažiau dėl vidaus saugumo — nusistatymo bausti komunistus iki pilietybės atėmimo, nusistatymo rinkimų amžių iš 21 metų pakeisti į 18. Tačiau beveik niekas dar nepasisakė

Patalpos nesutartos

Berlynas. — Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos atstovai jau tris dienas tarėsi dėl patalpų ministerių konferencijai. Susitarti dar nepasisekė. Vakarieti siūlo buv. kontrolinės komisijos patalpas, kurios stovi tuščios. Bet jos yra amerikiečių zonoje, o rusai nori būtinai būti konferencijos šeimnininkai ir turėti ją rytinėje zonoje.

Adenaueris siūlo

Bonna. — Amerikos, Anglijos, Prancūzijos atstovams Vokietijos kancleris Adenaueris pasiūlė apsvartyti su rusais likimą septynių Hitlerio bendradarbių, kurie tebesėdi Spandau kalėjime sovietų zonoje.

Ten yra buvęs reichsbanko pirmininkas W. Funk, admir. E. Raederis, buvęs Hitlerio pavaduotojas, pabėgęs į Angliją R. Hess, hitlerinio jaunimo vadas Baldur von Schirach, ginklavimo ministeris A. Speer, užsienių reikalų min. K. v. Neurath, admir. K. Doenitz.

Išklausė maldos už Beriją

Maskva. — Užsienio diplomatai iš Maskvos pranešė, kad Rusijos diktatorius Malenkovas neviešai ėmęs lankyti kraštą, norėdamas savo akimis susipažinti su padėtimi. Jis buvęs pastebėtas Suomijos pasieny ir Ukrainoje.

Tai priešinga Stalino taktikai, Stalinas pasirodydavo tarp žmonių tik parodų metu. Šiaip tūnodavo savo oloje Kremliuje, o jei važiuodavo į vilą, tai tik šarvuotame automobily, spsuptas sargybinių ir sustabdžius aplinkui visą judėjimą. Malenkovas norįs pasekti Petru

Didžiūoju, kuris paskutiniu metu Rusijoje buvo garbinamas.

Ryšium su Malenkovo kelionėm jau pasakojama anekdotų. Pasak vieno, Malenkovas persirengęs, atsiradęs bažnyčioje tarp maldininkų ir pamatęs karštai besimeldžiančią moterėlę, paklausęs, už ką ji taip karštai meldžiantis. "Ogi už mūsų vadus." Malenkovas toliau klausia: "Ar manai, drauže, kad tavo maldos išklausimos?". Moterėlė paaiškino: "O kaipgi — aš visada karštai meldžiauusi už Beriją."

NAUJI KOMUNISTŲ REIKALAVIMAI KOREJOJE

Amerikos kariuomenė pasiruošus komunistų provokacijom

Korejoje atsisakę reparitijuoti belaisviai sausio 22 turi būti paleisti. Tačiau nepaisydami visų ankstesnių susitarimų dėl paliaubų ir belaisvių apklausinėjimo bei grąžinimo, komunistai stengiasi belaisvius sulaukyti dar 130 dienų.

KOMUNISTAI PAREIKALAVO:

1. Atnaujinti pastangas belaisvius perkalbėti, kad grįžtų.
2. Atnaujinti derybas dėl politinės konferencijos, kuri nuspręstų negrįžtančių belaisvių likimą.
3. Svarstyti Korejos klausimą Jungtinėse Tautose, dalyvaujant kom. Kinijos ir šiaurės Korejos atstovams.
4. Šaukti penkių konferenciją — kom. Kinijos, Rusijos,

Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos.

Tuos reikalavimus paskelbė per radiją kom. Kinijos vyriausybė. Kol tais klausimais nesutarta, komunistai reikalavo iš neutraliosios komisijos belaisvius laikyti savo žinioje. JT planą paleisti belaisvius komunistai kritikavo. Esą jis irodo "Amerikos politikos agresyvumą ir tik pasunkina Korejos klausimą spręsti taikingu būdu."

PIETŲ KOREJOS UŽS. R. MINISTERIS PAREIŠKĖ:

Jeigu belaisviai skirtą dieną nebus paleisti, Korejos kariuomenė pasirūpinsianti grąžinti jiems laisvę.

Padėtis Korejoje laikoma iš naujo įsitempusi, ir vyriausias

sąjungininkų kariuomenės vadovas

GEN. M. TAYLOR PA-AISKINO

spaudos konferencijoje: "Mes laukiame sausio 23 paleidžiant į laisvę 22,000 kiniečių ir šiaurės korejiečių; bet kokia raudonųjų intervencija būtų karo provokavimas." Jis pasakė taip pat, kad tą dieną 7,500 šiaurės korejiečių galės pereiti į pietų korejiečių kariuomenės eiles, o kiniečiam nugalbenti į Formozą bus tai diena paruošti laivai. Jeigu raudonieji norės sukliudyti, tai bus ženklas, kad jie lauzo paliaubų susitarimą, o tai greičiausiai vėl atnaujintų karą. Amerikiečių kariuomenė visam kam esanti paruošta. Taylor pagrasino ir pietų korejiečiam, jei jie norėtų vykdyti savo paskelbtą pažadą. Į tai pietų Korejos ministeris pakartojo, kad Koreja savo žodžio neatsisako.

ADENAUERIS SKUBA JUNGTI VOKIETIJA I VAKARUS

Bonna. — Santykiai tarp vyriausybės ir opozicijos vėl įsitempia. Kancleris Adenaueris artimiausiom dienom nori parlamente pakeisti konstituciją, kad Vokietija galėtų organizuoti kariuomenę. Socialdemokratams tam vėl priešinasi. Dabar jie aiškina, kad rengtis konstituciją keisti ir kariuomenę organizuoti prieš pat Berlyno konferenciją būtų provokacija rusams. Vyriausybė kaip tik skubina, nes savo plano vykdomas rusus darys nuolaidesnius.

Dėl vieno austrų berniuko

Innsbrucke, Austrijoje, aštuonerių metų berniukui ištraukė dantį sausio 2 ir negalėjo sustabdyti kraujo, nes jo kraujas nekresėjo. Gydytojai kreipėsi į Amerikos pareigūnus, prašydami anti-hemophil globulin, kuris kraują sukresina.

Austrijoje to medikamento nėra. Iš Michigano medikamentas buvo pasiųstas lėktuvu iki Frankfurto. Iš ten pakilo kitas lėktuvas ir pristatė vaistus į Miuncheną. Iš ten vėl Amerikos konsulato automobilis trijų valandų kelionėje prasimušė pro prisnigtus klanus iki Innsbrucko, ir nuddiugę gydytojai atidarė pakietelį. Deja, ten buvo tik serumas nuo šiltinės. Vaistai buvo sukeisti. Ailiarmuota Amerikoje vėl. Iš čia vėl pakyla lėktuvas su tikraisiais vaistais. O Miunchene jau laukia helikopteri, kuris pristatys ligoniui. Gydytojai dar tikisi, kad iki to laiko galėsįs pratęsti vaiko gyvybę kraujo transfuzijomis.

PRIEŠ "ACHESONO DEMOKRATUS"

St. Alsop rašo, kad McCarthy kovos prieš Dulles politiką kom. Kinijos atžvilgiu, reikalaujamas priemonių prieš sąjungininkus, kurie prekiauja su kom. Kinija. Šita kova eisianti ne šūkiu prieš komunistus valstybės departamente, bet prieš "Achesono demokratų."

MASKVOS TARNYBOJE (2)

Kišatė nosį, kur nereikia

Pernai New Yorke buvo išspausdinta knyga, vardu "Crime Without Punishment". Jos autorius yra Guenther Reihardt, kuris dar vaikas atvyko iš Vokietijos į Ameriką ir ilgainiui įsijungė į Amerikos saugumo skyrių — FBI, CIC, buvo siunčiamas į Argentina, paskui į Vokietiją, paskui buvo apsaugos sekretoriaus patarėjas Vokietijos reikalais.

Jis pasakoja ir apie savo patirtus dalykus Vokietijoje, kai naciai buvo nuveikti ir Vokietija okupuota. Būtent, kaip sovietų agentai pajėgė įsiterpti į Amerikos karines įstaigas ir okupacinę valdžią.

Reihardt pasakoja, kad daugiausia sovietų agentų buvo įsibrovę į Pentagono psichologinio karo vienetus. Sovietų diriguojamas, komunistinis aparatas turėjo pusę tuzino agentų strateginiuose postuose. Jiem užsimaskuoti buvo patogiu, kai nežinia kuriais sumetimais prezidentas Rooseveltas įsakė kariuomenei jos saugumo byloje sunaikinti visus dokumentus, kurie lietuviški asmenų ryšius su komunistais ir jų veiklą.

Pagaliau ir maskuotis nebuvo prasmės, nes 1944 m. vasario 5 generolas James A. Ullo, generalis adjutantas, davė oficialų patvirtimą kariuomenei į kariuomenės komisijas skirti žinomus komunistų partijos narius.

Psichologinio karo vienetuose komunistai labiausiai sustiprino savo branduolius Italijos invazijos metu. Jie dirgavo Amerikos propagandą ir Amerikos politiką išlaisvintuose kraštuose. Jiems buvo prieinamos visos karo paslaptys karo zonoje. Jie turėjo net daugiau įtakos nei pats Pentagonas.

Išlaisvintoje Vokietijoje jiems talkino Vokietijos komunistai, kurie buvo pabėgę į Ameriką ir sėdėjo New Yorke, bet nuo 1946 m. spalį mėn. pradėję grįžti į Vokietiją. Tai buvo Gerhart Eislerio rinktiniai kovotojai. Tokie kovotojai jie turėjo dabar būti Vokietijoje. Juos surasti Vokietijoje saugumai nebuvo lengva. Valsitybės departamentas dėl nežinia kurių priežasčių nepainformuodavo okupacinės kariuomenės saugumo organų apie išleidžiamus į Vokietiją žmones. Saugumai buvo dar sunkiau atlikti savo darbą, nes jame buvo maža žmonių, geriau susipažinusių su komunistų darbu pačioje Amerikoje ir ypačiai, kad neturėjo jų nuotraukų.

Autorius mini eilę pavardžių tų, kurie jam buvo žinomi iš Amerikos atsidūrę Vokietijoje. Tarp jų buvo ir Alfred Kantorowicz, kuris tuojau atsidūrė Berlyne ir Karlshorste

dalyvavo slaptoje konferencijoje, į kurią buvo atvykęs pats Berija. Toje konferencijoje buvo duotos instrukcijos viešojoje Amerikos opinijoje palaikyti mintį, jog vokiečiai visi yra naciai; rinkti žinias apie amerikiečių kariuomenės judėjimą, kurstyti tose srityse, kur stovi negrų daliniai, rasinę neapykantą.

Kai kurie iš atvykusių komunistų iš Amerikos virto net lektoriais amerikiečių kariuomenėje.

Kai aš įėjau į tokią auditoriją — pasakoja autorius, — vienas karininkas, kuris buvo susidaręs reputaciją, kad jis esąs specialistas komunizmo klausimais, įvedė kapitoną juoslavą ir jį pristatinėjo klausytojams. Kai pasakė jo vardą — kapitonas Mirko Marković — aš prisiminiau, kad vardas man pažįstamas iš ankstesnio laiko, kad sekiau Sovietų agentus Amerikoje. Markovičiaus byla dar net nebuvo panaikinta. Jis buvo vienas iš kominternio agentų. Jo vardas buvo įpintas į streikus, kurie Amerikos pramonei buvo sudavę smūgį Hitlerio-Stalino pakto metu. Jis buvo serbų komunistų laikraščio Pittsburghe redaktorius. Dabar jis, žinoma, buvo karininkas. Jugoslavijos, kuri dar nerodė jokių ženklų nutraukti ryšius su Stalinu. Jo visa dabartinė kalba Amerikos karininkams buvo pagal komunistinę liniją. Po kalbos daugumas karininkų nuėjo į klubą. Aš taip pat nuėjau, tikėdamasis rasti, kam aš galėčiau pasakyti apie Markovičių. Radau brigados generolą Ch. K. Gailely, gen. Clay štabo viršininką. Pasikvietęs jį į šalį, išdėjau, kas mano buvo žinoma apie Markovičių. Generolas Gailely klausėsi ir nedarė žodžio. Rytąjus dieną pranešiau apie

Markovičių savo šefui pulk. O. W. Wilson. Jis man paaiškino: "Gen. Gailey pasakojo man, kad jūs kišate nosį į reikalus, kurie jūsų neliečia. Jei jūs norite dirbti su manim, užmirškite visą reikalą ir džiaukitės, kad gen. Gailey nepareikalavo jūsų skalpo." Tikrai, Markovičių nebuvo mano reikalas. Tai buvo reikalas Washingtono žmonių, kurie jam buvo parūpinę tokią globą... Kai Titas nutraukė santykius su Stalinu, Markovičių nuėjo į pogrindį ir organizavo stalininę opoziciją. 1949 metų pradžioje Tito policija jį suėmė, bet ir ten laikomas kalėjimo vienutėje jis sugebėjo pabėgti. Dabar jis dirba Rumunijoje kominformo štabe — skyriuje, kuris rūpinasi infiltruoti agentus į Ameriką.

VOKIEČIAM SUSUKO GALVĄ LIETUVIŠKAS PASAS

Der Spiegel, Vokietijoje leidžiamas savaitinis žurnalas, gruodžio 16 iškėlė istoriją, kuri parodo, kaip patiem vokiečiam šiandien sunku atskirti, kas yra Vokietijos pilietis ir kas ne. Tą istoriją padarė **lietuviškas pasas.**

Achim mieste gyveno sau ramiai Otto Gebel, kuris prekiaavo tekstile. Tame pat name krautuvė turėjo ir George Taschies (kartais jis savo pavardę parašydavo ir Taschies). Abu du sugalvojo išeiti į politiką ir išstatė 1952 savo kandidatūras savivaldybių rinkimuose. Juodu konkuravo. Nurungė Taschies ir tapo garbingu tarybos nariu. Tada Gebel pradėjo knistis po Taschies'o pagrindeis ir iškasė, kad jis gimęs Klaipėdoje 1914; kad dar prieš Vokietijos pinigų reformą jis kreipėsi į vieną užsienietį, prašydamas liudyti, jos jis ne-

LAOS PROVINCIJOJE, Indokinijoj, laukiama vieno iš didžiausių mūšių tarp Vietnamo komunistų ir prancūzų armijos.

Spauda

sąs vokiečis; kad tokiu būdu jis įsigijęs per lietuvių komitetą Detmoldė Lietuvos pasą. Gebel surado ir savo konkurento buvusią žmoną, kuri paliudijo tiek: "Kai mes turėjom skyrybų bylą, reikalavau, kad iš jo būtų atimtas užsieniečio pasas, nes jis galėjo dingti į užsienį, nebaigus bylos. Kreipiausi į Detmoldą. Ištyrus paaiškėjo, kad ponas Taschies teisėtai tą dokumentą turi, nes jis pradėjęs ne vokiečias, o užsienietis". Tada Gebel apskundė rinkimus pačiai tarybai, nurodydamas tokį Z. Saksonijos vid. reik. ministerio potvarkį, išleista 1952 birželio 24: "Asmens, kurio 1939 sutartimi tarp Lietuvos ir Vokietijos tapo Vokietijos piliečiais, tokiais ir toliau laikomi, jei jie nėra įsakmiai pareiškę savo, kitokios valios". Gebel manė, kad Taschies kaip tik "kitokią valią" pareiškė, išsiimdamas Lietuvos pasą.

Taryba sprendė ir balsavo. Prieš nepakilo nė viena ranka iš 17 tarybos narių. Už taip pat nė viena. Susilaukė ir pats tarybos pirmininkas. Pagal rinkimų įstatymą buvo laikoma, kad skundas atmetamas.

Gebel nenusileido. Skundė Oldenburgo krašto teismui. Teismas nusprendė: Pagal Z. Saksonijos savivaldybių rinkimų įstatymą gali būti renkamas, kas yra vokiečis, konstitucijos dvasia. O pagal konstituciją vokiečis yra, kas turi Vokietijos pilietybę arba yra pabėgėlis ar tremtinys vokiečių tautybės iš Vokietijos reicho srities po 1937 gruodžio 31. Kad Taschies gavė lietuvišką

pasą ar net Lietuvos pilietybę, čia nelemia. "Is to, kad Taschies po 1945 metų iš Lietuvių Komiteto įsigijo užsieniečio pasą negalima daryti išvados, kad jis pareiškė valią, jog 1939 jo įvykęs įsipilietinimas jojo daugiau nebesaisto."

Po tokio sprendimo laikraštis daro išvadą: po karo buvo naudinga būti vokiečiu ir naudotis užsieniečio pasu; dabar, kai naudinga kitaip, net pats žmogus jau vokiečis ir nes laikomas pabėgėliu, kurie turi net privilegijų prieš kitus vokiečius.

Kas dar galima daryti
T. Žūburiauose sausio 7 Ałmus sako, kad laisviniimo srityje Amerikos bare vargiai daugiau galima būtų padaryti kaip Kongreso žygis skiriant Kersteno komisiją. Kas kita Europos srityje: "Neužsileidžiant šiame bare, ar nebūtų gera daugiau susikoncentruoti į Europos vienijimo problemas? Ne tik VLIK, LLK, bet ir ALT čia gali dar nepaprastai daug prisidėti, kad ir imdami iniciatyvos atgaivinti 15 milijonų Rytų ir Centro Europos kilmės amerikiečių uniją, kuri galėtų atitinkamai veikti dabartinę JAV užsienių politiką."

Milijonieriaus Rockefellerio žmona Ieva Paulekiūtė, vadinama Bobo sutiko baigti bylą su savo vyru ir priimti iš jo pusės šešto milijono dol.

Milijonieriaus Patino dukterė Isabella jau ištėkėjo už Jimmy Goldsmith, ir tėvas nustojo priešintis.

BEŽDŽIONŽMOCIS—FALSIFIKACIJA

Sako Britų Muziejus ir Oxfordo un-tas

Britų Muziejaus geologijos skyrius ir Oxfordo un-to anatomijos institutas neseniai konstatavo, kad kai kurių mokslininkų veikaluose buvo remiamasi falsifikuotais duomenimis, tyrinėjant žmogaus kilmę. Tai laikoma

pačiu sensacingiausiu suklastojimu,

koks tik kada nors yra buvęs mokslo istorijoje susektas. Reikalas eina vad. Pilt-down — žmogų (Eoanthropus dawsoni), kurio liekanos buvo rastos tarp 1908 ir 1913 metų Sussexe (Anglijoj) ir gaus falsifikatoriaus pristatytas mokslininkams kaip nesugriau-namas įrodymas apie tariamą žmogaus kilmą iš beždžionės.

Kadangi šis "beždžionžmogis" laikomas pačiu ryškiausiu pavyzdžiu trūkstantajai grandžiai ("missing link") tarp homo sapiens ir tikrojo beždžionžmogio nustatyti, todėl šis suklastojimo konstatavimas mokslui iš viso turi didelę reikšmę ir, kaip pastebi įžymus vokiečių protestantų savaitraštis "Christ und Welt" N. 49, 1953, verčia įvykdyti visos eilės mokslo veikalų ir mokyklinių vadovėlių reviziją.

Šio radinio istorija tokia: 1908 m. Hastingse gyvenęs advokatas Ch. Dawson gavo iš vieno darbininko liekaną žmogaus kiaušo, kurį jis sakėis radęs kasamoj duobėj. Dawsonas, aistringas įvairių senienų rinkėjas, tuoj su jo nuskubėjo pas Britų Muziejaus gamtos mokslų skyriaus vedėją Sir Arthur Woodward, kuris šokosi drauge su Dawsonu ieškoti, ar neuras ko nors toj pat duobėj daugiau. Ir kur neras—1912 m. rado apatinį žandikaulį, o sekančiais metais — dar tris dantis. Ir taip iš tų duomenų buvo sukurta

"Pilt-down — žmogus",

kuris Dawson garbei jam žinti buvo pavadintas jo vardu: dawsoni.

Tačiau jau tada iškilo kai kurių sunkumų: žmogus tai žmogus, tik tas visas kompleksas kažkaip nesiliejo į vieną krivą — neatrodė, kad visa būtų vieno ir to paties žmo-

PREMIJA ADENAUERUI

Aacheno miestas, Vokietijoje, suteikia 5000 premiją tam, kas per metus daugiausia pasidarbuoja Europos vienybei. Šiemet ta premija įteikta kanclerui Adenaueriui jo 78 metų sukaktuje.

● **Indokininijos** karas, kuris trunka jau 7 metus, Prancūzijai kasmet atsieina po 2000 karių žuvusių ar dingusių.

gaus. Žandikaulis nebuvo panašus į žmogaus, bet greičiau į šimpanzės, o dantys atrodė visai nežmogiški, bet beždžioniški. Tuo tarpu kiaušas buvo tikro žmogaus. Todėl mokslininkai apsprendė, kad čia turjs būti tarpinis narys tarp žmogaus ir beždžionės, kurio taip ilgai buvo visur ieškota ir ligi tol niekur nerasta.

Prof. Weinertas, svarbiausias propagatorius teorijos, kad žmogus yra tiesiai kilęs iš beždžionės, įrodė, kad rastieji iltiniai dantys puikiai tinka į žmogiskąsias dantų duobes, kai tuo tarpu kitas tos pat teorijos šūlas, Rudolfas Grahmannas, dar užpernai išleistoj knygoj "Žmonijos preistorė", tuo reikalui pasisakė kiek atsargiau, bet ir jis buvo linkęs manyti, kad čia turima reikalo taip pat su vad. "sapiens" forma.

Tačiau neseniai britų mokslininkai su vad. fluoro testais nustatė, kad kiaušas, žandikaulis ir dantys yra visai ne tos pačios epochos ir ne tos pačios būtybės.

Kiaušas yra tikras 50,000 metų senumo. Tačiau žandikaulis ir dantys visai neseni ir yra nė žmogaus, bet beždžionės, ir tai jaunos. Be to, paaiškėjo dar ir kitas dalykas, ligi tol veik negirdėtas mokslo istorijoje: būtent, buvo nustatyta, kad jie buvo dirbtiniu būdu, suklastojant tikrovę, preparuoti potaisaus bichromatu ir geležimi, kad tuo būdu pasidarytų kiek galint panašesni į kiaušą.

Fluoro testas savo esme yra toks — iš pogrindžio vandens gaunamu elementu fuoriu kaulai patikrinami, ar jie yra gulęje žemėje ir kiek laiko. Juo daugiau tokiuose radiujuose randama fluorio žymių, juo ilgiau tas kūnas yra gulęjes žemėje. Šiuo metodu nėra galima pasakyti su absoliučiu tikrumu, kiek laiko radinys yra gulęjes žemėje, tačiau jis absoliučiai tikrai padeda nustatyti, ar atskiri kaulai yra lygiai tiek pat gulęje žemėje.

Kas minimąjį radinį buvo suklastojęs, nėra lengva nustatyti, nes Dawsonas yra jau 1915 m. miręs. Tačiau, kaip pastebi "Christ und Welt", visi duomenys rodo, kad tai greičiausiai bus jo darbas — tai padaręs garbės troškimo paskatintas ir norėdamas užimti nemirtingą vietą paleontologiniuose tyrinėjimuose.

Iš kitos pusės, tenka tik pasidžiaugti proto aštrumu tų mokslininkų, kurie niekaip nenorėjo sutikti, kad kiaušas ir žandikaulis būtų buvę tos pačios būtybės. **Vrž.**

1954 m. Fordo naujienos

Tarp daugelio Fordo 1954 automobilių pagerinimų bei naujybių, verta paminėti du naujausius motorus: tai Y-block ir V-8 ir I-block Mileage Maker Six. Jų gamyba ir bandymai jau buvo pradėti prieš šešeris metus.

Fordo fabriku vadovybės nusistatymas nepakeičiamas — pirmauti gamyboje ir duoti geriausių gaminių. Taip buvo pagamintas V-8 motoras, kurio nė šiandien niekas nepa-lenkia.

1954 m. pasistengta duoti du minėtuosius motorus ir naują išorės pavidalą, o ypatingai pakinkyta automatinė jėga, lengvinanti sukėnijimą, stabdžių veikimą ir langų darėnijimą. Išpuostas naujomis kombinacijomis vidus ir pritaikyta didelis įvairumas pasirinkimui tiek vienos spalvos, tiek dviejų. (Skelb.)

CRESTLINE FORDOR 1954 m. sedanas pasižymi vidaus grožiu ir nauja jėga, kurios paprastai galima tikėtis tik brangiuose limuzinuose. Jo naujasis stiprus degtovas turi Fordams charakteringa centrinį suktova, aprūpintas parkininio šviesoniu ir itaisytas srausminio tipo oro semtuvais. Kaip visi 1954 keleiviniai automobiliai, pasižymi nauju priekio lygsvaros ištyginimu, kuris padeda geriau valdyti ir galima pasirinkti visiškai naują Fordo 130 a. j. Y-block su V-8 motoru arba naująjį 115 a. j. I-block Mileage Maker Six. Didesniajam patogumui ir malonumui yra aprūpintas prietaisais, kurie palengvina sukti, valdyti stabdžių veikimą, daryti langus ir traukti priekinę sėdynę. Be to, atskira kaina gaunami Fordomatic arba Overdrive.

FORDO NAUJIENA. Station Vagono išvaldoje, yra šis 1954 Customline Ranch vagonas, kurio visas aparatas yra plieno ir su dviem durim. Jame patogiai telpa 6 keleiviai arba, sulenkus lengvai sėdynes ant grindų, gaunama 30 kv. pėdų pasikrovimo vietos. Customline Ranch vagonas gali būti pasirinktas vienos spalvos iš 10 arba dviejų spalvų iš 3 rūšių su 3 širtingais vidaus įrengimais, pritaikytas išorės spalvai. Gera insuliacija sulauko užėjį ir storas šilumumas padengia krovinius skirtą vietą. Gaunami abu: naujasis 130 a. j. Y-block su V-8 motoru arba naujasis 115 a. j. I-block Six.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Entered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laukraštį tvarko Redakcinė Komisiija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Stripsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti stripsniai saugomi ir gražinami tikrai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti stripsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimus turimi ir kalbą redakcija neatsako.

Reikalauja tvirtinti genocido konvenciją

Genocidu vadiname žudymą žmonių, kurie iš kitų išsiskiria savo tautybe, rase, pasaulėžiūra ar religija. Ir žudomas ne atskiras žmogus kito asmens, pagauto keršto ar plėšikaujant, bet žudo valstybė, pasiremdama savo aukščiausia valdžia, sąmoningai ir planingai, norėdama savo valdomoje teritorijoje likviduoti kitas tautas, rases, konfesijas ar pasaulėžiūras. To siekiama arba tiesiai žmones masėmis žudant arba juos tremiant iš gyvenamosios vietos į tokias gamtos sąlygas ir darbus, kad jie negali ilgai išlaikyti ir miršta. Kolonijose genocidas siekia palaiškinti žemą kultūrą ir sunkias gyvenimo sąlygas, kad kitos rasės nesiviešytų, nesiektų laisvės ir duotų kuo daugiau naudą valdantiems.

Kaip nėra leista atskiro nekaltos žmogaus žudyti, ir įstatymai tai baudžia, taip turi būti baudžiama ir už visos grupės žmonių žudymą. Žmogžudystė čia yra tokia pat, kaip ir paskiro žmogaus, kurį žudyti draudžia dešimtys Dievo įsakymų. Dar prieš 50 metų tai pabrėžė Adomas Jakstas-Dambrauskas, žymus lietuvių publicistas rašytojas, prikišdamas Rusijos caro valdžiai nusikalstamąjį siekimą lietuvių tautą išnaikinti.

Genocidinio žmonių žudymo istorijoje buvo apstu ir senais laikais, bet naujieji laikai savo žiaurumu visus pralenkia. Prisiminkime tikrai žudymą žydų ir kitų tautų hitlerinėje Vokietijoje arba dar didesnį sjaubą Sovietų Rusijoje nuo pat bolševikų revoliucijos pradžios. Ligi šiol ten milijonai žmonių išžudyta, milijonai kenčia iš tremtį iš savo gyvenamųjų vietų ir sugrūsti vergų stovyklose, milijonai yra pavergti ir visaip terorizuojami.

Kai praėjusis karas iškėlė šiuos žiaurumus, kurie jokiū būdu nesiderina su žmogiškumu ir visų skelbiamąja laisve tautom, rasėm ir konfesijom, Jungtinės Tautos surašė ir priėmė vadinamąją genocido konvenciją, tarptautinį įstatymą, kuriuo genocidas pasmerkiamas. Bet tikru įstatymu jis tegali virsti tada, kai atskiri kraštai jį ratifikuos.

Ligi šiol tą konvenciją jau priėmė 43 valstybės, Jungtinių Tautų nariai ir nenariai, bet nėra dar ratifikavusios tokios didelės valstybės, kaip Sovietų Sąjunga su visais savo satelitais, Didžioji Britanija, Jungtinės Amerikos Valstybės ir dar kiti kraštai. Tai buvo iškelta paskutiniame Jungtinių Tautų visumos susirinkime ir atkreiptas dėmesys, kad pats laikas apsispręsti.

Ryšium su tuo "New York Times" primena, kad ir JAV Senatas nesiskubina genocido konvencijos ratifikuoti, nors yra susižūsta krūva prašymų tai padaryti. Laikraštis dėl to pastebi: "Amerikiečių tauta taip pat turi pajusti, kad ji yra su tais visais pasaulio žmonėmis, kurie kovoja su barbarizmu. Sakyti, kad mes genocidu tik šlykštims, yra per maža. Mes turime konvenciją ratifikuoti."

J. GRUŠAS

PIRMAS GERAS DARBAS

3. — Kalti jūs šoferiai, kalti. Jums žmogaus gyvybė niekis. Gyvulio, paprasto gyvulio aš, pavyzdžiui, nedrįsčiau užmušti. O jūs? Jūs leidžiate, kaip viesulas, nors gatvė pilna žmonių.

Buhalterį staiga pagavo pyktis.

— Jūs girti važinėjate, supratai tamsta! Jus reikia nubauti, supratai dabar!

Vėjo nugairintas veidas paraudo.

— Aš buvau blaivus. Be to... be to, nelaimė įvyko ne ant skersgatvio... Aš važiauvau tuščia gatve, bet tamsta kaip žaibas metė iš šaligatvio.

— Jei aš skubėjau, tur būt, turėjau tam pagrindo... sakau, tur būt, turėjau tam reikalo.

— Taip tai taip... Bet tamsta būtų perbėgęs, nes aš mašina pasukau į šaligatvio pusę. Tik tamsta, davęs žingsnį pirmyn, vėl pasileidai atgal. Angelas būtų sėdėjęs prie vai-

Vokiečiams dešros per riebios

MEČYS MUSTEIKIS
Miunchenas, Vokietija

Neprašė beveik nė dešimt metų nuo karo pabaigos, o nepažinsi, kad karą pralaimėjusi būtų Vokietija. Sugriauti miestai atstatomi milžinišku tempu, ir gyvenimo lygis kaskart auga. Per paskutinius ketverius metus

Vokietija pasistatė arti dviejų milijonų naujų butų.

Ateinantiems ketveriems metams vyriausybė suplanavo pastatyti dar kitus du milijonus butų. Privatinė statyba šiuo skaičium dar daugiau padidins.

Vokietija dar niekad neturėjo tiek daug motorizuotų susisiekimo priemonių, kiek paskutiniųjų metų. Pažymėtina, kad trys ketvirtadaliai tų motorizuotų susisiekimo priemonių priklauso darbininkam, tarnautojam, valdininkam

vadinas, neturtingajai klasei. Toks motorizuotų priemonių pagausėjimas apunkina didmiesčių susisiekimą tvarkyti. Bavarijos sostinėje Miunchene miesto galvos svarsto, kaip pvesti mieste požeminį susisiekimą, kad išvengtų susikimšimo.

Gyventojų skaičius miestuose labai pakilo, prašokdamas net prieškarinius laikus. Per karą žmonės iš didmiesčių buvo išbėgiję. Tokiame Miunchene tebuvo likę apie 400,000, vadinas, tik pusė. O dabar Miunchene yra jau su viršum 900,000, arba 100,000 daugiau nei prieškariniais laikais. Panašiai ir kituose miestuose.

Tvirta markė ir perriebi dešra

Vokiečių markė dabar viena iš tvirtiausių valiutų Europoje. Dėl to Vokietijoje baigia nykti juodoji rinka užsienio valiutai. Vokiečių markė užsienio miestuose kartais bertinama net daugiau kaip oficialus jos kursas.

Po valiutos reformos 1948 birželio mėn. netrukus buvo panaikintos ir maisto kortelės. Kurį laiką buvo tik cukraus trūkumas, o dabar jau visokių prekių perkimšta. Kartais dėl maisto pasitaiko net kuriozų. Vokiečių spaudoje buvo aprašyta, kaip vienas pilietis kreipėsi į teismą, skųsdamas mėsininką, kad gaminąs per riebias dešras. Esą dešros turinčios permaža vandens ir per daug riebalų, ypač vadinama tepamoji dešra. Mėsininkas prašė išteisinamas. Jis aiškino, kad riebią dešrą gaminąs pirkėjų naudai — kad pirkė-

jams nereikėtų ant duonos daug sviesto tepti. Girdi, negali žmonėm įtikti: tuojau po karo buvęs kaltinamas, kam dešrose esą per daug vandens, dabar kam perdaug riebalų. Teismas mėsininką išteisino; girdi, dabar gali mėsininkas pagaminti tokią dešrą, kokia jam patinka, kad tik būtų sveika; o pirkėjas gali pirkis tokią, kokia jam patinka.

Taip gyvena tik vakarų Vokietijoje.

Rytų Vokietijoje gyvenimas ne kiek nepagerėjo.

Nors rytinė Vokietija yra daugiau žemės ūkio kraštas, bet žmonės gyvena pusbadžiu. Išsikalbėjau kartą su vienu iš rytų atbėgusių vokiečių. Jis priminė: užtenka, sako, tik pažiūrėti į žmones ir atskirsi, katras yra iš rytų, katras iš vakarų Vokietijos. Vakariečiai gerai apsitaisę, linksmi, sveiki, nerūpestingi. Rytiečiai nuskurę, veidai išblyškę, akys įdubusios, svarbiausia, susirūpinę ir visad pilni baimės.

Tačiau ir rytų Vokietijos gyventojams dar nėra taip bloga, nes jie turi šiekį tokį ryšį su Vakarais ir įvairiausiais bū-

centro komitetas kritikavo, kad nepakankamai žmonių ir kaimus duoda Vilniaus miesto komitetas. Blogai specialistai parenkami Kaune. Ministerijoje ir žinybose esą nemaža kvalifikuotų specialistų žemės ūkiui, bet jie dirba ne pagal savo specialybę, o į kaimą nevyksta. Šaltai žiūrinti į specialistų atrinkimą pramoninių prekių ministerija. Vietinės ir kuro pramonės ministerija tiesiog vilkinanti darbą.

LENGVA PARTIJAI NUTARTI, SUNKU ĮVYKDYTI

Kas nutarta. Ryšium su Maskvos naujų viešpačių politika — pakelti žemės ūkio gamybą — Lietuvoje iš miestų į kaimus turėjo būti išsiųsta 100 inžinierių mechanikų dirbti MTS (mašinų traktorių stotyse), 150 technikų mechanikų dirbti žemės ūkio mechanizacijos srityje ir 1400 agronomų bei zootechnikų dirbti kolektyviniuose ūkiuose.

Taip buvo patvarkyta LKP centro komiteto.

Kiek įvykdyta. Partijos

Kiek juos panaudoja. Tas patš centro komitetas konstatavo, kad daugelis iš miestų į kaimą nusiųstų specialistų dar nėra darbai įgudę. Partiniai ir tarybiniai organai nesirūpina ten jų darbu. Kupiškio ir Skapiškio rajonuose tokių specialistų atsiųsta 30, bet jie nepanaudojami.

Pavyzdgingiausias kolūkis Lietuvoje

"Aušros" kolūkis laikomas vienu iš pavyzdgingiausių Lietuvoje. Tai vadinamas "kolūkis milijonierius", kurio apyvarta turi būti milijoninė. Jis yra Krakėse, dabar Dotnuvos rajone. Jo administracijos centras yra buvusiame Krakūkių vienuolyne. Jis rėdomas filmose, apie jį rašoma laikraščiuose.

Dabar pranešta, kad jame sparčiai statoma "bendroji gyvenvietė". Pastatyti esą jau 35 gyvenamieji namai. Į juos jau perkeltos kelios šeimos.

Pažymėtina, kad Lietuvoje daugumas kaimo gyventojų dar gyvena buvusiose sodybose, nors jos per tiek metų ir apgriuvo. Bendri "kolchoziniai

Bunga nusisypsojo.

— Raštelj... Tokį raštelį parašyti galėčiau, nors nieko negirdėjau. Tą gerą tamstai galiu padaryti... aš niekam nieko blogo nesu padaręs. Bet žmonės sako, kad ir arklys arklio dovana nekaso. Taigi aš pasirašysiu, kad tamstos signalą girdėjau, bet už tai, sakysim, kada man reikės taksi — tamsta be atlyginimo duosi.

— Aš prašau paliudyti teisybę o tamsta už tai reikalauji atlyginimo.

— Tamstai teisybė, o man ne. Kaip sau nori. Man reikia eiti prie darbo, — ir jis, susirinkęs vekselius, norėjo išeiti.

— Soferis smarkiai paraužo ir užstojo jam kelią.

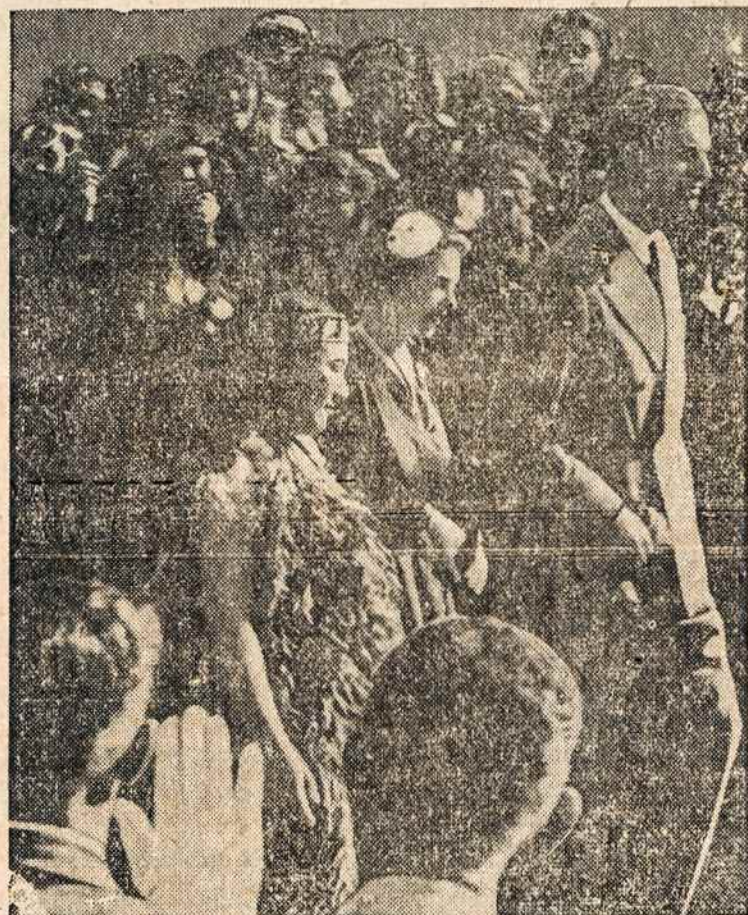
— Ar tamsta rašai ar ne! — ir įsmėgė savo degantį žvilgsnį į Bungos veidą.

Pabalusiom akim buhalteris pažiūrėjo į dvigubai už save didesnį vyrą.

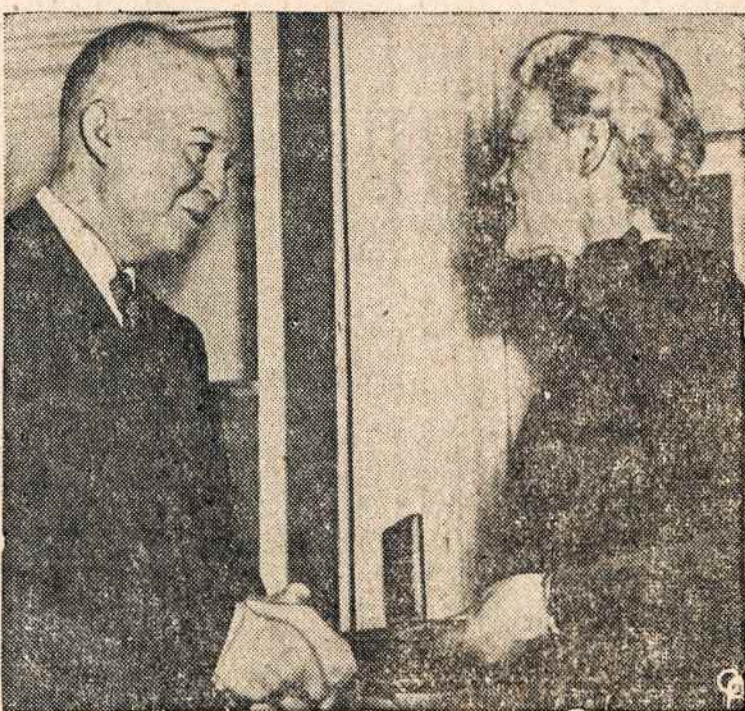
— Ką tamsta?... Jums žmogaus gyvybė... Aš galiu parašyti, galiu, tik tamsta prašau ramiau.

— Tai taip ir sakyk. Parašęs raštelį buhalteris iš toli ištiesė šoferiui.

— Primokėtum nevažiuočiau su tamsta. Tokie žmogaus gyvybė... Ir jis pajuto, kad šona vėl ėmė skaudėti. (Glas)

KARALIENĖ ELZBIETA II su savo vyru lanko N. Zelandiją. Šalia karalienės eina princesė Pild, karaliaus Koroki duktė, apsirėdžiusi tautiškais drabužiais.

SEN. M. CHASE SMITH, vienintelė moteris Kongrese, prez. D. Eisenhowerio apdovanojama už nuopelnus aukso medaliu "Chi Omega".

namai" dar tik pavyzdinguose ūkiuose skubama statyti. Nauja Maskvos partijos sekretoriaus Chruščiovo instrukcija reikalauja sutelkti dėmesį į žemės ūkio gamybą, nesiskubinant su kolchozinių gyvenviečių kūrimu. Tai instrukcija gali sulėtinti ir Lietuvoje sodybų naikinimą ir kolchozinių namų statybą. Tačiau pavyzdgingiausias "Aušros" kolūkiui, matyt, daroma išimtis.

Kas kam vadovauja Lietuvoje

● Švietimo ministeris jau nebe Knyva, o S. Pupeikis. Jo pavaduotojas yra Juozas Banaitis, anksčiau buvęs Kauno radiofono direktorius. Knyva atleistas spalio pradžioje po švietimo darbo kritikos partijos centro komitete.

● Sveikatos apsaugos ministeris tebesąs gyd. Penkauskas. Gyd. Girdžijauskas yra eksperimentinės medicinos instituto direktorius.

● Žemės ūkio ministerijos vyriausias agronomas yra Antanas Golubas.

● Lietuvių kalbos žodyno vyriausias redaktorius yra jau ne J. Balčikonis, bet Kostas Korsakas.

● Mokslo akademijos sekretorius yra Kazys Bieliukas.

Prof. Jonas Kairiūkštis Lietuvoje esąs išradęs naują preparatą — "neo-benzolą", kuriuo sėkmingai esanti pagydoma odos, glimpiųjų liaukų ir kaulų šnarių tuberkuliozė.

"P. Cvirką gyvenime ir kūryboje" — tokį albumą Lietuvoje išleido pereinū metų gruodžio mėn. Paruošė Karolis Vairas - Račkauskas, redagavo K. Korsakas, J. Šimkus ir A. Venclova.

Kaip gyvena lietuviai

kituose kraštuose?

Apie tai rašo kiekviename numeryje DARBININKAS. Tad atsikvieskite jį savo namus! Per jį susiršite su visais pasaulio lietuviais.

Prenumeratos kaina metams JAV 6.00 dol., užsienyje ir Brooklyne 6.50, pusei metų 3.50 dol.

Rašykite: DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

JAUNŪJŲ ŽYGLIAI

Studijų dienos Brooklyne

A. KLIMAS

Pasinaudodami Kalėdų atostogomis, studentai ateitininkai susižaviavo Brooklyne į studijų dienas. Neoficialiai studijų dienos buvo pradėtos antr., gruodžio 29 d., Angelų Karalienės salėje, kur įvyko jaukus susipažinimo vakaras.

Gruodžio 30 d., po šv. Mišių ir bendrų pusrūčių, 9:30 v. įvyko studijų dienų atidarymas. Po įvedamųjų reikalų 10 val. buvo išklausa

kun. J. Petrėno paskaita:

„Lietuvybė ir katalikybė studento ateitininko gyvenime.“ Paskaita ypač pabrėžė reikalą nesustingti tautinėse formose, o nuolat ieškoti naujų kelių. Čia kun. J. Petrėnas pavartojo „tautėjimo“ terminą, kaip antitezę „nutautėjimui“. Diskusijose dalyvavo daug studentų ir studentų iš įvairių JAV vietų.

Po bendrų pietų, prie kurių daug darbo įdėjo moksleivės ateitininkės,

prof. J. Brazaitis

skaitė paskaitą: „Lietuviškoji knyga laisvę praradus.“ Profesoriaus paskaita sužavėjo visus savo nuoširdžiu ramumu, nuoseklumu, logiškumu, malonių naujumu. Minėti buvo trys laikotarpiai: pirmas rezistencinėje Lietuvoje, kada kilo lietuviškosios knygos alkis; antras tremtyje — kolektyvinio laukimo laikotarpis, kada tas alkis buvo sotinamas, ir trečias įsikūrimo laikotarpis, kai susidomėjimas lietuviškąja knyga jau gerokai blėsta. Aptaręs tuos tris laikotarpius, prof. J. Brazaitis nurodė „minimumą“, kurį, jo nuomone, turėtų būti perskaitęs kiekvienas lietuvis studentas. Po paskaitos kilo nepaprastai karštos diskusijos dėl studento ir lietuviškosios knygos. Į iškeltus opius klausimus, ypač dėl lietuviškosios knygos ateities, susumavęs nuomones ir išreikštas mintis, paėliui atsakė prof. J. Brazaitis.

Po šios paskaitos buvo organizaciniai pranešimai. Ypač įdomūs prisimintini

kun. V. Dabušio

pranešimai apie „Ateities“ žurnalo padėtį ir ateinančią vasarą Čikagoje įvykstantį jubiliejinį Ateitininkų Federacijos kongresą. 1954 metai yra Marijos metai, o taip pat popiežių Pijū X paskelbus šventuoju. Iš jo ateitininkai kaip tik yra pasiėmę savo šūki.

Tuojuo po to sekė atskiri pranešimai — paskaitos vyrams ir mergaitėms.

Gera buvo vėl išgirsti pagrindiniai mandagumo ir elegancijos dėsni, kuriuos mes kartais pradėdami primiršti. Vyrams kalbėjo Dr. V. Šmulskis,

tys, mergaitėms — Vl. Brazaitienė.

Trečiadienio vakare visas didžiulis būrys persikėlė

pas prel. J. Balkūną —

į Atsimainymo parapijos salę, kurioje prelatas pavaišino visus studijų dienų dalyvius ir svečius puikia vakariene. Už tai jam buvo sukeltos ilgos ovacijos. Vaisių metu sveikino prel. J. Balkūnas, dr. V. Vilimas, L. Dambūnas. Po vakarienės įvyko

meno vakaras,

kurio programoje dalyvavo savos pajėgos: Putnamo studentų aštuoneriukė giedotojų dainavo ir šoko, D. Nauragyte paskaitė 3 savo eilėraščius, A. Sabaliauskas — humoristinius eilėraščius, D. Lapinskas paskambino pianinu savo komponuotą poemą. Po to kun. J. Pakalniškis parodė filmą iš „Ateities“ istorijos, Kennebunk Port vasaros stovyklos ir Brooklyno moksleivių iškylos. Po programos, kuriai vadovavo P. Jurkus, įvyko jaukus pasilinksminimas.

Gruodžio 31 d., po pamaldų ir „dainuojančių“ pusrūčių stud. A. Sužiedėlis

gvildeno klausimą: „Lietuvio studento vaidmuo lietuviškoje bendruomenėje.“ Jo nuomone, dabartinės studentijos uždavinys yra tartum derintojo rolė tarp senesniųjų ir jaunųjų: parodyti senesniesiems naujai pasisavintas vertybes, o jauniems neleisti pamiršti lietu-

IS STUD. AT-KU STUDIJŲ DIENŲ. Paskaitą skaito V. Vaitiekūnas, sėdi K. Keblinskas—dienos pirm., sekretorės: A. Barzdukai ir V. Skrupskelytė. Nuotr. V. Mazelio.

viškosios kultūros. Gyvi ginčai po paskaitos parodė, kad yra nuomonių, kurios nevisiškai sutinka su „senių mokymu“. Anot jų, reiktų vis dėlto daugiau gerbti mūsų senesnius veikėjus ir jų nuomones.

Toliau ilgą pranešimą „Išsilavinimo viltys ir tarptautinė realybė“ skaitė

V. Vaitiekūnas.

Po padėties įvertinimo buvo priimtas svarbus taurios, idealistinės asmenybės išlaikymo reikalas. Gyvos diskusijos sekė ir šią paskaitą.

Po šaunių pietų dr. J. Kazickas

kalbėjo tema: „Lietuvio studentas dviejų kultūrų kryžkelėje.“ Prileisdamas, kad dalyvavimas lietuviškoje veikloje yra conditio sine qua non, prelegentas nurodė į reikalingumą gražiai reprezentuoti lietuvius amerikiečių tarpe. Anot, jo, sąmoningas tautybės išlaikymas yra ne tiek gimimo vietos, kiek visų tautinių kultūrinių vertybių pasisavinimo ir jų naudojimo reikalas. Diskusijos buvo gyvos ir aktualios.

Po šios paskaitos studijų dienos buvo oficialiai uždarytos. Daugumas dalyvavusių studentų ir svečių atsilankė

į Naujųjų Metų sutikimą Hotel Bossert salėje.

Be minėtų paskaitų ir pranešimų buvo prarasti dveji egzaminai: Lietuvos geografijos ir lietuvių literatūros. Studijų dienų nuotaika buvo pakili, rimta, jaunatviška. Nuolat skambėjo dainos, nuobodžių minčių nebuvo.

Studijų dienoms pirmininkavo

K. Keblinskas ir Jonas Dėdinas, sekretoriavo A. Barzdukai ir Skrupskelytė. Šioms studijų dienoms surengti daug pasidarbavo Centro Valdyba ir New Yorko draugovė. Iš N. Y. draugovės valdybos: A. Baužinskaitė, A. Pupius, G. Botyrius, I. Banaitytė, N. Mekytė ir kiti; iš CV: R. Kontrimas, J. Mikulskytė, K. Kudžma ir kiti. Daug plūšėjo kun. V. Dabušis.

Visi ateitininkai dėkingi Angelų Karalienės parapijos klebonui kun. J. Aleksionui už sales ir atsilankymą į posėdžius, taip pat prel. J. Balkūnui už puikias vaišes ir gilius linkėjimus.

Studentu ateitininkų studijų dienos New Yorke, studentai klausosi paskaitos. Nuotr. V. Mazelio

JŪS SUSIRINKOTE TIESĄ PAŽINTI, SUPRASTI IR JA GYVENTI

Stud. At-kų studijų dienos Chicagoje

VACL. KLEIZA

per ilgesnį laiką įsijungti į šią kultūrą, bet tuo pačiu sužaloti, o gal ir visiškai sunaikinti savo lietuviškumą, tą požymį, kuriuo jis gali didžiuotis prieš kitus. Suprantama, jog išlikimas nepalietus tos kultūros dabartinėje aplinkoje reikalauja ir reikalaus heroizmo, tačiau ar jo gali trūkti jaunimui?

Gyvas įsisąmoninimas į savo kultūrą, jos praeitį, bei tas savybes, kurios padaro ją tuo, kas ji yra — būtinas kiekvieno lietuvi reikalas.

Tam turime daug priemonių: spauda, knygos, organizaciniai suvažiavimai, studijų dienos, stovyklos ir p. Jei mes nesuklupsime, būsime atlikę patį didžiausią darbą savo tautai.

Antroje paskaitoje

St. Rauckinas

savo paskaitoje „Studento vaidmuo lietuviškoje bendruomenėje“ nagrinėjo studento ir bendruomenės santykius. Šiuo metu studentų uždavinys yra daug sunkesnis negu Nepriklausomoje Lietuvoje. Tenai studentus žinojo kaip organizuotą grupę. Čia to mes nepastebime, Studentijos kaip tokios nėra; yra tik studentai. Todėl jų pareiga išeiti bendruomenės organizuoti ir į ją veikti, nes visais laikais studentija buvo ta lauziamoji jėga, ta ugnis, kuri skleidavo naujų idėjų šviesą.

Išrinkime literatūros laureatus

„Ateities“ žurnalas paskelbė geriausios novelės ir geriausio eilėraščio, spausdinto 1953 m. „Ateities“ numeriuose, rinkimus. Į konkurso rėmus neįeina mūsų didžiųjų rašytojų kūryba. Rinkimuose dalyvauja visi „Ateities“ skaitytojai, — nesvarbu, ar prenumeratoriai, ar ne. Balsavimo terminas prailginamas iš sausio 15 d. iki sausio galo. Pažymint auforių ir kūrinį, balsus siųsti „Ateities“ redakcijai. Rinkimų rezultatai bus paskelbti vasario mėn. „Ateityje“.

Prašomi visi „Ateities“ skaitytojai dalyvauti rinkimuose. Už geriausią novelę ir geriausią eilėraščių autoriams skiriama premijos — 50 dol. kiekvienam.

„Visuomenė turi jausti, jog yra studentija. Studento pareiga išeiti prieš laiko dvasią į gyvenimą, įsijungti į užtvaną prieš nutautėjimo bangą bendruomenėje, būti tautiniais švyturiais bei lietuviškos minties pranašais.

Studentas visuose skiepia vilties ir laisvos Lietuvos greito atgimimo dvasią. Būkit šaukliais visu savo darbu, visa veikla, skelbdami, kad Lietuvos reikalas yra laikinas, — ragino prelegentas.

Tuo ir baigėsi pirmoji studijų diena. Vakare įvyko uždaras pasilinksminimas.

Antrą dieną po pamaldų T. Jėzuitų kopytelėje, pirmąją paskaitą skaitė Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas B. Babrauskas

temą „Lietuviškoji knyga, laisvę praradus“. Jis greitomis perbėgo lietuviško rašto praeitį, metė žvilgsnį dabartin ir atkreipė dėmesį ateitin. Knygnešiuo metais knyga gyveno sunkius laikus. Tuomet ji buvo branginama bei nebijoma už ją paaukoti savo gyvybę. Dabar padėtis irgi labai liūdna, gal net liūdnėsnė negu spaudos draudimo metais. Tada, norint knygą gauti, tekdavo rizikuoti, ir todėl ji buvo visų mielai laukiama svečias. Šiuo metu (Nukelta į 5 psl.)

P. NATAS

NOKTURNAS

Zvaigždėlės šoka tarp klevų,
Ir ašei glostau tavo šviesius plaukus,
Taip būt kartū, be paliovos,
Pasamonei kažin kas šaukia.

Kai sielų artume šventam
Tikiu į didžiū meilės būti,
Tartum per sapną pajuntū,
Kaip svyra prie manęs tava galvutė.

Ir lyg gėlės tarpū žiedu
Prabėga skruostais mano lūpos,
O mūs širdžių bendra malda
Nauju gyvenimo džiaugsmu mus supa.

JAUNIMO GYVENIMO KRONIKA

Dalja Šantaraitė Argentinoje mokosi „Inmaculada Concepcion“ kolegijoje. Ji buvo įrašyta į septynių geriausių baigusių šiuos mokslo metus mokiniių sąrašą.

Petras Cemeška studijuoja kunigų seminarijoje Villa Devoto, Buenos Aires, Argentinoje. Šiais metais jis bus išvntintas į kunigus.

Studentų šventę, baigdami mokslo metus Argentinoje, surengė Berisso lietuviai studentai. Programoje buvo solo dainos, muzika ir deklamacijos. Šventė įvyko gruodžio 19 d.

Adlangoje, netoli Adelaidės, Australijoje, sausio mėn. vyksta moksleivių ateitininkų stovykla.

Čikagos moksleiviai ateitininkai sausio 1 d. surengė gražų pasirodymą šv. Jurgio parapijos salėje.

Birutė Micuitytė, studijavusi šv. Jėzaus Šridies Kolegijoje Newtone, laimėjo keturių aukštųjų mokyklų stipendijas: Wellesley Kolegijos, Brown, Fordhamo ir Loyolos u-tų. Ten pat studijavusi R. Mantautaitė gavo stipendiją matematikos studijoms Fordhamo un-te.

Urbanijoje „Lituanicos“ akademio jaunimo sporto klubui vadovauja S. Zubkus, Vyt. Germanas, R. Babickas.

Australijoje šiemet studijuoja apie 50 lietuvių. Adelaidėje studijuoja 22, Melbourne — 13, Sydnejuje — 11.

Toronto universitete mokslus tęsia 38 lietuviai. Kitose Kanados aukštosiose mokyklose — apie 80.

Liet. Sąjungos metraščių redaguoja Vyt. Vygantas ir A. Sabaliauskas, jiems talkininkauja K. Ostrauskas.

R. Kezys ir A. Kėzelis pirmininkavo Liet. Stud. Sąjungos suvažiavime New Yorke.

Pas Čikagos kardinolą S. Stritch lankėsi Moksleivių Ateitininkų Sąjungos delegacija: Sąjungos dvasios vadovas kun. dr. V. Rimšelis, Centro Valdyba — A. Viliušis, A. Kriščiūnaitė, A. Jasaitytė ir V. Kazlauskas.

Alg. Kėzelis, aktyviai besireiškęs LSS JAV veikloje, buvo pakviestas Amerikos Lietuvių Kongreso Chicagoje darbo prezidiuman.

Elena Marijošūtė, studijuojanti Putname, Conn., surežisavo „Kalėdų dovaną“, scenos veiklą Nekalto Prasiidėjimo seserų auklėtinių parengime.

Kešt. Kudžma, Stud. At-kų Sąjungos CV pirm., organizaciniais reikalais lankėsi Bostone. Jis taip pat dalyvavo SAS stu-

JOAN SWANSIG, 18 metu studentė iš Marywood College, Scranton, Pa., išrinkta Pensylvanijos „Kolegijos karalienė.“

TALKOS LEIDINIAI

palieka pėdsakus lietuvių literatūroje

1. Igno J. Šeinaus RAUDONASIS TVANAS, šukėlės sensacija dani, suomių ir švedų skaitančioje visuomenėje, mums bus tol aktualus, kol mūsų tėvynė bus raudonojo tvano apsemta. 327 pusl. Su Stepo Zobarsko įvadu apie autorių. Kaina \$3.50.

2. Juozo Paukštelio KAIMYNAI, premijuotas romanas, vienas iš gražiausių veikalų modernioje lietuvių literatūroje, vaizduojąs laisvos Lietuvos jaunųjų meilės dramą. 4 spalvų viršelis. 239 pusl. Kaina \$2.50.

Abi knygas užsakant pas leidyklos įgaliotinį tik \$5. TALKOS įgaliotinio adresas: Mr. Stepas Zobarskas, 85-42 91 St., Woodhaven 21, N. Y.

CHICAGOS jaunieji ateitininkai po paskaitos ploja.

(Ateities klisė)

Aukso ir žmonos vergas

Kaip jūrų piratas pasidarė vaistininku

Elkite skersai ir išilgai pasaulio, kur tik rasite vaistinę, visur gausite Doverio miltelių. O šie milteliai ramina kosulį.

Kas šiuos vaistus išrado ir kaip tai atsitiko, būtų galima papasakoti keliais žodžiais, kaip darydavo mums studentams medicinos istorijos profesorius. Tačiau aš ją papasakosiu kiek plačiau.

Lietuvoje žmogus, radęs degtinės butelį,

čia pat jį išgurguliuos, nusišpiaus ir švilpudamas nueis toliau. Gi radęs vaistų buteliuką, jo nekludys; ką gali žinoti, gal vaistai stiprūs, apsiuodys.

Amerikoje priešingai. Radęs degtinės butelį, žmogus pirma nusipiaus, paskui trūktels gurkšnį vieną, antrą ir eis toliau. Tiesa, jei jis nebus užimtas "pieceworku", po pusvalandžio jis grįš su buteliu sodės ir nesukubėdamas, atmiešdamas pamažu ištuštins buteliuką.

Radęs vaistų, jis būtinai juos pasims, manydamas, kad tai vaistai nervams raminti ar miegui. Amerikietis žino, kad gydytojas mėgsta savo ligoniams šitokius vaistus prirašyti. Ir gydytojai turi pagrindo, nes žmonės besukubėdami daž-

Studijų dienos...

(Atkelta iš 4 psl.)

nerieikia rizikuoti, bet, deja, ji nėra laukiama nei grobstoma. Atrodo, jog kiekvienas doleris, išleistas namo ar mašinos pirkimui, mus vis labiau ir labiau atitraukia nuo spausdinio lietuviško žodžio.

Jis mums nebėra brangus, mes jo negerbiame. Ir profesionalai ir paprasti darbininkai darosi abejingi spaudai. "Jei dabartinė padėtis nesikeis, po kelerių metų mes galime nebeturėti knygos savo tarpe", bėranąsavo B. Babrauskas.

Po šios paskaitos vyko literatūros bei Lietuvos geografijos žinojimo konkursas ar anketa (ne egzaminai!). Kiek mes žinojome ar nežinojome, parodys ateitis.

Pagaliau priartėjo ir paskutinės paskaitos: **O. Kriščiūnienė skaitė mergaitėms, o dr. Z. Danilevičius berniukams**

tema "Studento santykiai, problemos ir t.t., sąryšyje su kitais žmonėmis." Šiose paskaitose gerb. prelegentai pažvelgė į žmogų kaip socialų padarą, paryškino jo santykius su kitais aplink jį gyvenančiais žmonėmis, kaip tie santykiai plėtojasi ir kuria kryptimi jie turėtų eiti.

Po to įvyko bendri pietūs p. Trimakiėnės restorane. Vakare dalyviai ir svečiai susirinko Lietuvos Vyčių salėn. Čia įvyko iškilmingas uždarymo posėdis, trumpa meninė programa ir pasilinksminimas. Posėdžio metu sveikinimo žodį tarė MAS vardu kun. dr. V. Rimšelis, MIC, Liet. Stud. S-gos vardu L. Širmulytė, tėvas J. Borevičius, S.J., buvęs SAS CV pirm. V. Zvirzdys ir dabartinis SAS CV pirm. Kest. Kudžma. Šeiminių vardu visiems dėkojo Chicago studentų at-kų draugovės pirm. J. Šoliūnas.

Praėjo tos dvi dienos, subūrusios mus bent trumpam laikui vienon broliškon šeimon. Į mūsų širdis jos metė naujų minčių kibirkštį, kuri turėtų išsiliepsnoti didžiuole ugnimi. Viena aišku, per tas dienas studentas ateitininkas stovėjo lietuviškumo sargyboje, ir linkėtina, kad toje sargyboje jis ištikimai budėtų ir toliau.

A. GRIGAITIS

nai susinervuoja arba rūpinamėsi savo gerbūviu, dažnai pamiršta, kad naktis skirta miegui.

Žinodama žmonių papročius, Amerikos valdžia leido saliuoms degtinę pardavinėti iki 4 ryto, nes visi geria iš lėto. Pagal šiuos papročius ir vaistų pardavinėjimą suvaržė. Stipresnieji vaistai, prie kurių priklauso ir Doverio milteliai, gaunami tik pagal gydytojų receptus.

Lietuvoje valdžios įsakymu 10 val. restoranus uždarydavo, nes iki tol visi svečiai būdavo ir sotūs ir linksmi; be to, buvo ir laikas poilsiui. Buvo įstatymas ir stipriems vaistams pardavinėti, bet Doverio miltelius leido be recepto pirkti, nes Lietuvos žmonės nemėgsta vaistų narkotikų. Degtinę pavaduodavo juos.

Kai pagal receptą nusipirkusime Doverio miltelių, nukeliaukime į praeitį, į jų istoriją

Prieš keletą šimtų metų gyveno karalius ir karalienė. Karalius Pilypas II valdė Ispaniją, Elzbieta — Angliją. Ispanija tuomet buvo didelė ir galinga. Anglija pasižymėjo garbėtroška karaliene.

Toks Elzbieta didžiavimasi nepatiko Pilypui II. Jis nutarė nenusiileisti karalienei ir pradėjo statyti didžiulį laivyną, apginklavo moderniais ginklais ir pavadino jį armada.

Žinoma ir Elzbieta nesnaudė, ir ji ruošėsi karui. O kai buvo viskas surikiuota, užteko menkniekių, kad pradėtų dviejų laivynų grumtynės.

Elzbieta, norėdama pagelbėti karo laivynui, leido Anglijos jūrų piratams užpuldinti Ispanijos laivus.

Jūrose be karaliaus leidimo plėšikauti buvo draudžiama. Nusikaltėliai buvo kariai.

Anglų piratų buvo nemaža. Jie savo judriais, gerai ginkluotais laivais pridarydavo

daug žalos Ispanų armadai.

Šių piratų tarpe buvo ir **Doveras,**

jau pagyvenęs žmogus, sugebąs gerai užpluti savo aukas. Prisigrobes galybę turto, savo senatvę norėjo praleisti ramiai.

Jam ir jo bičiuliams karalienės pasiūlymas labai patiko, tad ir metėsi į jūras ir puldinėjo ispanų laivus, kol galų gale Pilypo II laivynas buvo sunaikintas.

Doveras prisipylė skryniais aukso ir kitų brangenybių. Jis nusipirko nusigyvenusio lordo didelį dvarą ir, rodos, galėjo ramiai gyventi. Be ne toks buvo Doveras.

Jis nutarė pasidaryti vaistininku.

Pasisamdė geriausių profesorius ir tapo vaistų magistru. Sako, jog diplomo įteikime dalyvavo net pati karalienė.

Jūrų piratas, dabar Sir Doveras, vedė jauną gražią žmoną. Jo auksas suvilijo šią jauną gražuolę, o ji Doveriui pasidarė brangesnė už auksą. Jei anksčiau Doveras buvo aukso vergas, tai dabar pasidarė žmonos vergu.

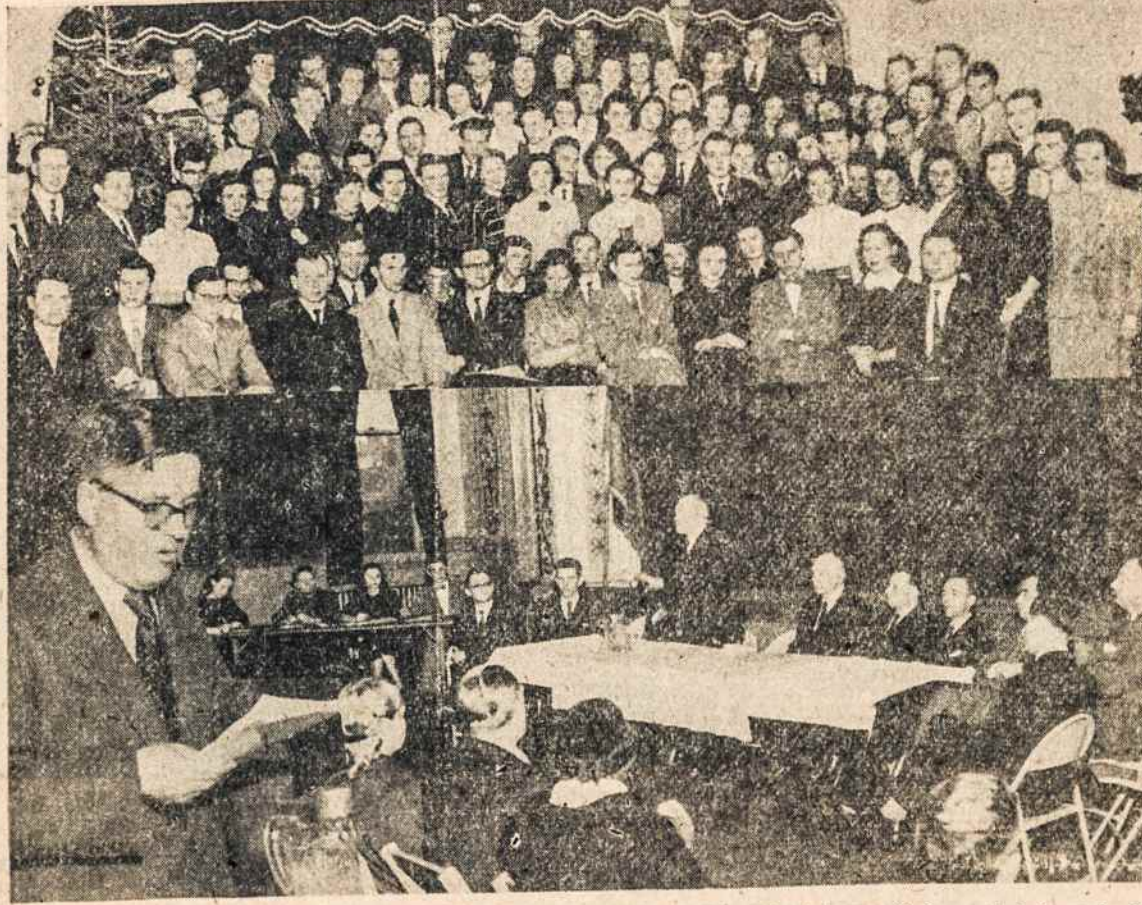
Jūs žinotė Anglijos rūkus ir jos drėgną orą. Silpnų plaučių žmonėms jis yra nesveikas. Ir Dovero žmona pradėjo kosėti. Doveras kvietė daktarus ir profesorius, bet niekas negelbėjo — žmona kosėjo.

Doveriui prapuołė miegas, apetitas. Jis užsidarė savo vaistinės laboratorijoje ir dienom, naktim studijavo vaistų knygas, kol pagamino miltelius, kurie nuramino jo žmonos kosulį.

Naujus vaistus naudojo ne tik paprasti žmonės, bet ir didikai. Pačiai karalienei jie pašalino atsiradusią gerklės slogą.

Už tai karalienė Elzbieta įsakė šiuos miltelius pavadinti **išradėjo Dovero vardu.**

Nuo to laiko Dovero milteliai pasklido po visą pasaulį. Visi žmonės noriai juos perka, nes jie puikiai ramina kosulį.

STUD. S-GOS SUVAŽIAVIMAS New Yorke. Viršuje — suvažiavimo dalyviai; apačioje — baigiamasis iškilmingas posėdis su garbės prezidentu; apačioje kairėje — paskaitą skaito dr. J. Girnius. Nuotr. V. Maželio

LIETUVIŲ STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS BROOKLYNE

Sausio 2 ir 3 Brooklyne įvyko Lietuvos Studentų Sąjungos visuotinis suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 200 atstovų. Suvažiavimą sausio 2 atidarė stud. Petrikas, suvažiavimo rengimo komisijos pirmininkas. Suvažiavimui vadovaujanti buvo išrinkti pirmininkais A. Kėželis ir A. Kėžys, sekretorėmis — M. Ingelevičiūtė ir D. Vieraitytė. Rezoliucijų komisiją sudarė A. Barzdukas, J. Bilėnas ir K. Kudžma.

Suvažiavimo pradžioje buvo pranešimai

Liet. Stud. S-gos skyrių valdybų ir centro. Iš pranešimų pasirodė, kad visi skyriai yra veiklūs, tačiau pats gausiausias nariais ir pajėgiausias finansiskai yra Chicago skyrius. Didesniu veiklumu išsiskiria taip pat Los Angeles studentai. Centro valdyba su V. Kavoliu ir R. Mieželiu taip pat gražiai veikusi.

Po pirmojo posėdžio suvažiavimo dalyviai nusileido į apatinę Angelų Karalienės parapijos salę, kur jų laukė paruošti pietūs.

Vyriausias pietų rengėjas buvo J. Bilėnas, o jam talkininkavo G. Mačiūnaitė, M. ir G. Ingelevičiūtės, T. Ivaškaitė, G. Frankaitė, D. Vėbeliūnaitė ir gausus būrys kitų studentų. Pietų metu nuskambėjo daug lietuviškų dainų.

Po pietų Bostono skyrius, vadovaujant Alg. Banevičiui, pravedė

pavyzdinį skyriaus susirinkimą.

Jis buvo gyvas ir įdomus. Jo metu stud. R. Mantaufaitė (Brockton) skaitė paskaitą apie matematiką kasdieniniame gyvenime. Paskaita visiems labai patiko. Paskui sekė akademinių

ideologinių organizacijų atstovų pranešimai. Skautų vardu kalbėjo Dr. H. Lukoševičius, socialdemokratų jauni-

ROMAS KEŽYS

mo vardu stud. Repečka, "Šviesos" sambūrio — stud. Gureckas ir ateitininkų — stud. K. Kudžma. Po pranešimų buvo nuosirdžios diskusijos, kurių metu pasisakyta, kad reikia nevengti progų susitikti įvairių ideologijų jauniui ir diskutuoti ideologiniais klausimais.

Šeštadienį vakare Grand Paradise salėje įvyko

meno vakaras,

kuris visiems paliko labai malonų įspūdį. Vakaro programą išpildė p-lė Stankūnaitė (solo dainos), akomponuojant jos tėveliui muz. J. Stankūniui; Hartfordo studentų kvartetas, akomp. A. Grigaičiui; B. Račkuskas (deklamacija); N. Mačiūnaitė (solo dainos), akomp. A. Kepalaitė; studentų oktetas iš Putnam, akomp. A. Sužiedėliui (jos pašoko keletą tautinių šokių); A. Sužiedėlis (komiški eilėraščiai) ir A. Gaiagalaitė (solo dainos). Visą programą gražiai pravedė K. Kudžma.

Sekmadienį iš ryto buvo posėdžiai metraščio, informacijos ir šalpos komisijų. Nutarta išleisti studentų metraščių, apimantį visą lietuviškoms studentijos istoriją, pradedant nuo pereinio šimtmečio.

Iškilmingo posėdžio metu, kuris vyko Apreiškimo parapijos salėje paskaitą skaitė

prof. dr. J. Girnius,

kuris labai jautriai palietė

nutautimo problemą, kvietė studentus pasilikti sąmoningais lietuviais ir savo mokslinį įnašą paaukoti ne tik sveikimams, bet ir savo gimtajam kraštui.

Į Garbės prezidiumą buvo pakviesti visų akademinių organizacijų atstovai, gen. kons. J. Budrys, V. Sidzikauskas, Dr. H. Lukoševičius, Dr. Noakas, V. Abraitis. Visi prezidiumo nariai trumpai sveikino suvažiavimo dalyvius. "Šviesos" sambūris prie savo sveikinimo pridėjo \$200 aukų studentų šalpos fondui.

Suvažiavimas buvo gražiai ir tvarkingai paruoštas ir praveistas. Tai neabejotinas nuopelnas suvažiavimo rengimo komisijos, ypač jos nenuilstamo pirmininko A. Petriko. Kiti SRK nariai — J. Bilėnas, G. Mačiūnaitė, R. Kėžys ir R. Kontrimas. LSS New Yorko skyriaus valdyba taip pat savo darbu daug prisidėjo prie suvažiavimo pasisekimo: pirm. V. Steponavičius, vicepirm. J. Ulėnas ir sekretorius E. Kaminskas.

DIDELE ŠVENTE

Urugvajuje Montevideolo lietuviai buvo surengę didelę šventę vienoje iš gražiausių miesto salių. Vakaras sutraukė daug žmonių ir davė daug pelno bažnyčios statybai. Programa užpildė lietuvių choras, vaidinimas "Subatvakaris Lietuvos kaime", tautiniai šokiai, paskambino muzika.

MINERSVILLE, PA.

Pereitų metų gruodžio 19 d. mirė Juozas Neverauskas, 68 m. tėvas kun. Juozo Neverausko, šv. Vincento parapijos vikaro, Girardville, Pa.

A. A. Neverauskas yra kilęs iš Skraudžių par., Plutiškių km. Atvykęs Amerikon 1902 m., išdirbo angliakasių darbą 35 metus. Nepaisant sunkaus darbo, pasižymėjo, kaip nuosirdus, religingas lietuvis.

Liūdėsyje paliko sūnų kun. Juozą, dukterį Oną, Albina, Jurgį ir Eduardą Neverauskus ir jų šeimas.

Laidotuvės įvyko 23 d. gruodžio, šv. Pranciškaus parapijoje. Iškilmingas šv. Mišias atlaikė sūnus kun. Juozas, asistuojant klasės draugams kun. Alf. Marcinkevičiui ir kun. J. Degučiai. Šv. Mišiose dalyvavo 34 kunigai, kurių tarpe 2 prelatai, Rt. Rev. Ign. Valančiūnas ir Rt. Rev. St. Dobinis.

Taip pat šv. Mišias atlaikė kun. M. Daumantas iš Girardville, Pa. ir kun. Ger. Motiejūnas. Kun. Ant. Mažukna, pasakė atsisveikinimo žodį.

IŠ VISUR

• Paryžiaus universitetas kreipėsi į Darbininko administraciją, prašydamas prisijusti 1953 m. tikslams numerius ir prašo laikraščių 1954 m. reguliariai siuntinėti istoriniam bibliotekos skyriui.

• Prel. Pr. Juras yra apsiėmęs savo lėšomis išleisti naują laidą St. Šalkauskio "Ateitininkų ideologija", Lietuvoje išleista 1933 m. Ateitininkų Federacijos Vyr. Valdyba yra išreiškusi prel. Pr. Jurui nuosirdžią padėką ir ėmėsi darbo naują laidą paruošti.

• Chicagoje įvyksiančiam ateitininkų kongresui pasiruošti darbai jau pradėti. Jiem vadovauja Chicago sendraugių pirmininkas Ig. Kazlauskas. Religinės kongreso dalies reikalus tvarko kun. J. Borevičius S. J. ir kun. V. Rimšelis, MIC. Atskiro komisiom vadovauja: registracijos ir butų — Em. Vilimaitė, mero — dr. P. Kisielius, kongreso leidinio A. Daugirdas, banketo ir vaišių — dr. Z. Smilgevičius. Kitos komisijos sudarytos New Yorke.

• Du nauji kunigai. Gruodžio mėn. Argentinoje baigė mokslus ir buvo įšventinti kunigais du lietuviai — Adolfas Klimanskis ir Leopoldas Zubauckas. Kun. A. Klimanskis yra gimęs Stygarių km., Luokės valsč. 1935 m. su tėvu atvyko į Argentą ir čia išėjo visus mokslus. Antrasis — kun. L. Zubauckas yra jau gimęs Argentinoje, kur jo tėvai atvyko 1908 m.

• T. Petras Gulbinas, kapucinas, gyvena Vokietijoje Oberhausen - Sterkrade vienuolyne. Jis aptarnauja Reino-Vestfalijos lietuvius ir dažnai įvairiomis progomis aplanko kitas šiaurės Vokietijos stovyklas. Prieš Kalėdas jis daugelyje lietuvių stovyklų pravedė religines susikaupimo valandas.

• Prof. Z. Ivinskis, rengdamas studiją apie Merkelį Giedraitį, kartu parašė mažesnes studijas apie keturius vyskopus, buvusius po M. Giedraičio. Norėdamas dar papildyti ir patikslinti medžiagą, ateinančių metų pavasariop vyksta vėl į Goettingeną, kur yra sukrauti Karaliaučiaus archyvai.

• Vladas Seikus, ilgą laiką buvęs Hamburgo lietuvių pirmininkas, atvyko į Ameriką.

SPAUDOS DIENA BROCKTONE

Kun. Pr. Strakauskas, šv. Kazimiero ir Roko par. klebonas Brocktone, įvertindamas lietuviškos ir katalikiškos spaudos reikšmę, sausio 17 d., sekmadienį, savo bažnyčioje rengia spaudos dieną. Šiam reikalui geriau įsamoninti žmones, per visas Mišias spaudos temomis kalbės atvykęs iš Kennebunk Porto T. Gediminas Jočys, OFM. Tą dieną visi turės progos atnaujinti prenumeratą ir užsisakyti naujų laikraščių: Darbininką, Aidus, Varpelį bei kitus katalikiškus laikraščius.

F-94 C STARFIRE, sprausminis kovos lėktuvas, pirmą kartą leistas fotografuoti ir parodyti visuomenei. Jis savo nosyje turi raketą, kurios gali nuleisti žemėn patį stipriausį bombonešį.

NUO CARO RUBLIO IKI BOLŠEVIKŲ CERVONCO

r a s i Jono K. Kario "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI" knygoje 1915-1941 m. Lietuvoj kursavusių pinigų istoriją, numizmatiką ir natūralaus dydžio banknotų bei monetų fotografijas.

Reto įdomumo knyga ir pinigų albumas vienoje vietoje! Anglų kalba santrauka knygoje daro ją įskaitomą ir nemokantiems lietuviškai. Ir visa tai — tik už 5 dol.

Užsakydami rašykite:
J. K. KARYS, 45 Park Terr., Bridgeport 4, Conn.

SKAITYTOJŲ BALSAI

Organizuokime viešas diskusijas

Paskutiniaisiais mėnesiais New Yorke buvo labai mažai paskaitų lietuviškais klausimais. Nors mūsų visuomenės susiinteresavimas tais klausimais yra didelis, mūsų organizacijos nerodo tam didelių pastangų.

Ypatingai pasigendama viešų diskusijų aktualiom lietuviškom problemom. Norėtusi pasiūlyti mūsų organizacijom rengti tokias viešas diskusijas amerikoniška "panel discussions" forma. Kaip visieftis žinoma, tokiose diskusijose paprastai dalyvauja vienas moderatorius ir trys kalbėtojai. Kiekvienas kalbėtojų turi 20-30 minučių savo pagrindinėms mintims pareikšti, gi po to kiekvienas jų dar gauna papildomai 5-10 minučių savo oponentų nuomonei pakritikuoti ar papildyti. Pagrindiniams kalbėtojams pabaigus, klausytojai gali statyti savo klausimus.

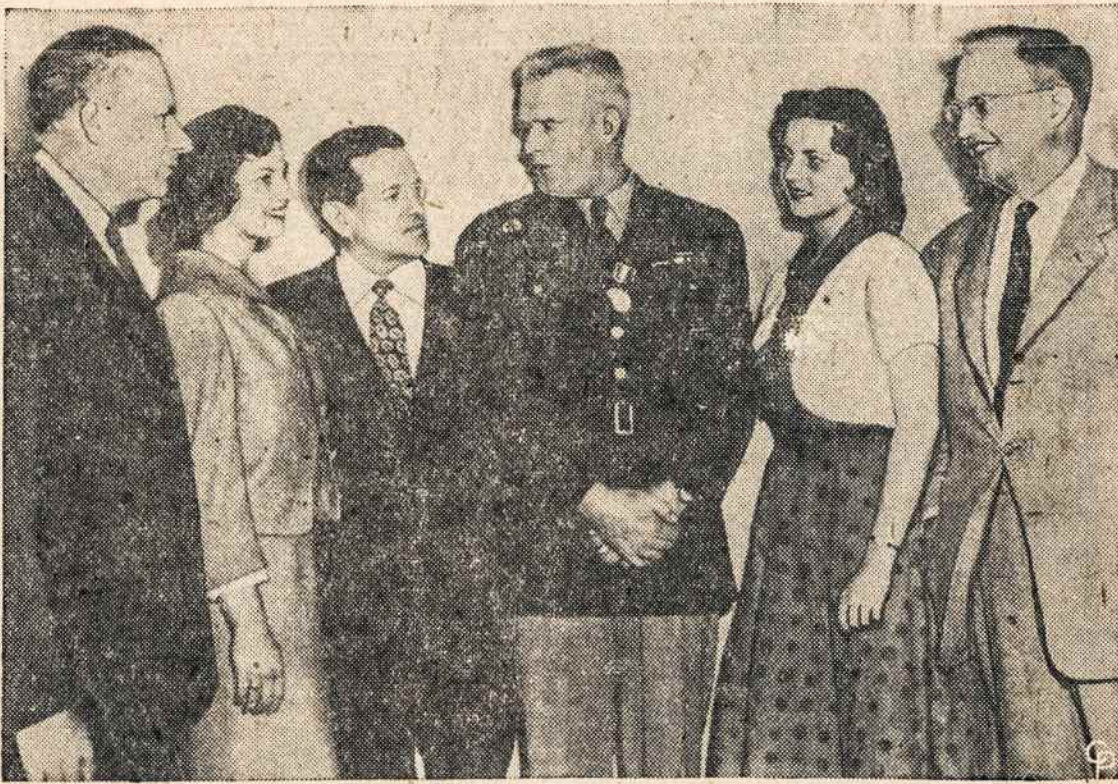
Ši diskusijų forma yra labai populiari Amerikoje, nes ji yra labai įdomi ir leidžia pasireikšti daugeliui įvairių nuomonių rūpimais klausimais. Kadangi anglosaksų kraštai, kurie tas diskusijų formas įvedė, yra pasiekę labai aukštos politinės kultūros, reikėtų ir mums pamėginti, ar tokia diskusijų forma būtų sėkminga mūsų visuomeniniame gyvenime.

Kita priežastis tokias diskusijas organizuoti yra noras suteikti galimybę mūsų visuomenei išgirsti elę įvairių nuomonių ir taip pat pareikšti savo nuomonę mūsų lietuviškais klausimais. Didelė mūsų visuomenės dalis, ypač įdomi gi jaunimas ir studentija, kurie labai domisi lietuviškais reikalais, neturi progos plačiau pareikšti savo minčių tais klausimais. Taip yra dėl to, kad visą mūsų politinį gyvenimą yra perėmę mūsų oficialiai pripažintos politinės partijos. Tos partijos tačiau neatstovauja visos mūsų visuomenės, ypač įdomi jos neatstovauja jaunimo, kuris daugumoje nepriklauso prie mūsų tradicinių politinių partijų. Reikėtų tad sudaryti sąlygas, kad tie visi mūsų tautiečiai, kurie domisi lietuviškais reikalais, bet nepriklauso prie politinių partijų, turėtų progos pasirodyti ir pareikšti savo sumanymus ir pasiūlymus Lietuvos bylos reikalais.

Norėtusi pasiūlyti šias kelias temas šioms viešoms diskusijoms:

1. Lietuva ir Europos Federacija,
2. Dviejų partijų sistemos galimybės mūsų visuomeniniame gyvenime,
3. Ko mes galime pasimokyti Amerikoje ir kokias amerikoniško gyvenimo formas mes galėtumėm perkelti į Lietuvą?

Organizuojant viešas paskaitas nereikėtų tai daryti srovi-

MAJ. GEN. WILLIAM DEAN, buvęs komunistų netaisvėje, dabar vadinamas JAV belaisviu Nr. 1, pagerbiamas Los Angeles Breakfast klubo.

MARIJOS ŠVENTŲJŲ METŲ NUOTAIKOJE

Sausio 5 S. Bostone įvyko N. Anglijos Kunigų Vienybės susirinkimas. Dalyvavo prel. Pr. Juras ir kunigai: Alb. Janiūnas, V. Paulauskas, Pr. Virmauskis, J. Zaromskis, J. Klimas, K. Mažutis, Alb. Kon-tautas, Pr. Juškaitis, 'Al. Klimas, J. Skalandis, J. Bernatoniš, Alb. Abraščinskas, P. Šakalys, M. Vembrė, K. Vasys, Aug. Petraitis, V. Martinkus, pranciškonai V. Gidžiūnas ir K. Butkevičius ir marijonas St. Saplys.

Susirinkimą atidarė prel. Pr. Jučas ir tarė padėkų žodį šeiminkui kleb. kun. Pr. Virmauskui. Toliau sekė susirinkimo dienotvarkė, kurios svarbesnės dalys buvo kun. V. Martinkaus paskaita "Kaip elgtis su atšalusiais kačalikais" ir prel. Pr. Juro pranešimas apie Marijos Metų minėjimams užsakytą Italijoje Dievo Motinos statulą, kuri dar prieš Va-

niais pagrindais. Tai reikšia, kalbėtojais turėtų būti įvairių srovių ar besroviniai asmenys, kurie yra savo srities specialistai. Taip pat organizatoriais neturėtų būti politinės partijos ar srovės, bet tokios organizacijos, kurios apima daugiausia srovių. Svarbu taip pat, kad patalpos būtų atitinkamos ir kad diskusijų laikas būtų paskelbtas keleta savaičių iš anksto. Iki šiol daug paskaitų nesu-traukdavo didelio klausytojų skaičiaus, nes organizatoriai paskelbdavo apie tai spaudoje tik viena diena anksčiau, kada žmonės jau būdavo sudarę planus savaitgaliui, kiti gi tautiečiai neturėdavo progos visai apie tai sužinoti.

Iki šiol mūsų organizacijų vadovybės kaltindavo visuomenę dėl paskaitų nepopuliarumo. Tie kaltinimai atrodo nėra teisingi. Mūsų visuomenė domisi lietuviškais problemomis ir lietuviškais parengimais, bet juos reikia taip organizuoti, kad tai sukeltų visuomenės susidomėjimą. J. Budzeika

sario 16 turėtų pasiekti Bostoną, iš čia Chicago, o vėliau pradėtų keliauti po visas lietuviškas kolonijas.

Nutarta praveisti šias religines manifestacijas: vasario 22 sušaukti Marijos garbei N. Anglijos katalikų seimelį-konferenciją Cambridge; kovo 7 J. N. Sererų seimelis So. Bostone; gegužės 2 Vaikų diena Brocktone, gegužės 25 Lietuvių dainos diena Brocktone; rugsėjo 5 Jaunimo diena Thomsons. Be to, pranciškonai surengs didžiulį Marijos kongresą Kennebunk Porte.

Spaudos klausimu kalbėjo kun. Pr. Virmauskis ir pranešė, kad jo parapijoje buvo trijų savaičių platinimo vajus ir praėjo sėkmingai. Pasiryžta ir kitose vietose panašūs vajai praveisti bei platinti laikraščius ir knygas.

Prel. Pr. Juro ir kleb. kun. Pr. Virmauskio pasiūlymu, nutarta pareikšti užuojautą ir sudėta \$30 aukų sergančiam kun. St. Vembrėi, kuris gydo-si St. Vincent Hospital Worcester, Mass.

ŽINIOS IŠ NEW HAVEN, CONN.

Balfo 32 skyrius gruodžio mėn. pravedė rūbų ir avalynės rinkliavą. Kleb. kun. A. E. Gradeckas ir jo asistentas kun. A. Zanavičius ragino aukoti iš sakyklos abiem kalbom. Žmonės gyvai atjautė šį kilnų reikalą ir suaukojo tikrai gerų rūbų, kurie vietinio Balfo skyriaus valdybos buvo paimti iš tų, kurie patys negalėjo pristatyti į nurodytą vietą. Tie patys vyrai drabužius sudėjo į dėžes ir pasiuntė į Balfo centro sandėlius. Viso surinkta 1000 svarų drabužių ir avalynės.

Skyriaus valdybos nariai nuosirdžiai dėkoja aukotojams ir visiems prisidėjusiems darbu, o ypač kleb. kun. Gradeckui ir kun. A. Zanavičiui už skatinimą aukoti ir Onai Kvartiejenei, kuri savo automobiliu surankiojo didelę drabužių dalį.

Moterų Sąjungos metinis susirinkimas

Gruodžio 16 įvyko 33-čios kuopos metinis susirinkimas, kuriame padaryti valdybos pranešimai, nustatytos ateities veiklos gairės ir atnaujintas nutarimas, kad narė mirus, turi kuopos narės palydėti į kapus. Taip pat nutarta ap-lankyti sergančias A. Petrulienę, O. Širvinskię, U. Dzikienę ir P. Zikięnę. Ligonėms palinkėta greit pagyti ir įteikta gėlių, o A. Pilvelienei pareikšta užuojauta dėl jos sesers skaudžios nelaimės.

Pirm. M. Jokubaitė kalbėjo

PAGALBA LIGONIAMS

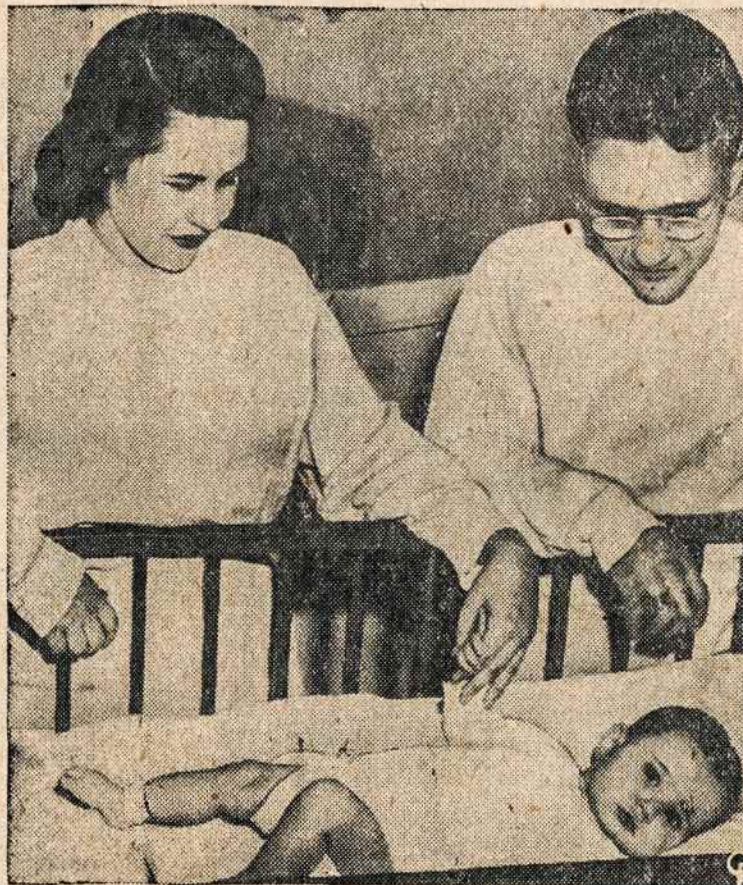
Hamilton, Ont. — Katalikų Moterų Draugija, suprasdama tremtinių sunkią padėtį, Kalėdų švenčių proga pasiuntė 100 dol. Tėvui Bernatoniui į Vokietiją, prašydama juos padalyti ligoniams. Taip pat Draugija neužmiršo ir vietinių — 10 dol. vėl sušelpė Orvidų šeimą.

Draugijai šiuo metu vadovauja p. Tumaitienė. Savo gražia ir sąžininga veikla ši draugija vis daugiau simpatijų įsigyja hamiltoniečių tarpe.

apie naujų narių vajų ir ragino surasti naujų narių. Tam tikslui paskelbtas naujų narių vajus nuo sausio 1 ligi liepos 1. Po susirinkimo pasivažiinta arbatėle ir pirmininkė apdovanojo valdybos nares mažomis dovanėlėmis. Ateinantis sausio susirinkimas užkviestas šaukti Juzės Dickienės namuose. Kvietimas priimtas su nuosirdžia padėka.

Mirė Juozas Lukša

Gruodžio 14 beedamas į darbą staiga nuo širdies smūgio krito Juozas Lukša. Velionis buvo geras katalikas, susipratęs lietuvis ir visad gausiai rėmęs aukomis kilnius lietuviškus darbus. Jis buvo ilgametis LDS 28 kp. raštininkas ir uolus veikėjas, rengiant parengimus bei kitoje veikloje. Buvo nevedęs ir atrodė artimų giminių čia neturėjo. Gedulingas pamaldas atlaikė šv. Kazimiero bažnyčioje kleb. kun. A. Gradeckas. Į kapus palydėjo didelis būrys draugų ir pažįstamų. Visi apgailauja netekę tauraus būdo lietuvių ir jam linki Viešpaties ramybės visi jo draugai. M.

KATHY OGLESHORPE, 6 mėnesių mergaitė, Baltimorėje buvo padaryta širdies operacija. Mergaitė atsigauna, tėvai džiaugiasi.

PASIRYŽO GRAŽIAI ATNAUJINTI LIETUVIŲ NAMUS

CLEVELAND, OHIO

Linksmos, poilsingos ir vargelių skandinandios Kalėdų ir Naujųjų Metų šventės jau praėjo. Atsipūtę kimba visi į tuos pačius darbus, suka galvas dėl tų pačių rūpesčių, džiaugiasi tais pačiais džiaugsmiais. Tačiau šiais metais visų clevelandiečių laukia naujas darbas ir naujas džiaugsmas,

Lietuvių Bendruomenė Clevelande dar senaisiais metais pasiryžo atnaujinti Lietuvių Namus. Daugelis bendruomenės narių prie savo naujametinių pasiryžimų prijungė ir mums visiems bendrą pažadą — aktyviai prisidėti prie Lietuvių Namų atnaujinimo darbo. Tai didelis darbas, bet labai svarbus. Tai Clevelando lietuvių garbės reikalas. Turi savo puošnius namus Pittsburghas, turi Detroitas, Čikaga, turime ir mes. Tačiau mūsų jau tikrai reikalingi atnaujinimo. Per dešimtis metų jie, ištikimai lietuviams tarnavo. Laikas atėjo juos pagražinti, išpuosti, naujais, stipriais sienojais sutvir-

Rochester, N. Y.

— Budėkl Rochesterio lietuvių skautai išleido laikraštėlį BUDEK, 28 pslp., redagavo Vyt. Žmuidzinas, viršelį piešė R. Bliudnikas. Šiame numeryje telpa dvi apsakos: M. Polinauskaitės "Ir vėl po metų" ir E. Gerdauskaitės "Koks skautų įsakymas tinka pavadinimui" (nebaigta). Plati Rochesterio lietuvių skautų veiklos apžvalga, P. Armono įžanginis žodis, St. Ilgūno kreipimasis į tėvus, be to, trumpi poezijos dalykėliai: Nijolės Avižienytės, Vyt. Šlapelio, D. Podelytės, R. Viliūnaitės, Vyt. Žmuidzino ir kt. Laikraštėlis tvarkomas sumaniai ir linkėtina Rochesterio skautėms pradėtąjį darbą tęsti ir toliau.

Klb. kun. J. Bakšys paskyrė 25 dolerius už geriausią parašytą lituanistinį klausimą rašini. Konkurse gali dalyvauti visi šv. Jurgio liet. parapijos mokiniai. Rašinio įteikimo terminas — paskutinė mokslo metų diena. Konkursui praveisti įgallioje Rochesterio ateitininkų valdyba, kuri sudarė komisiją iš rašytojo Jurgio Jankaus, Vlados Sabaliauskienės ir Antano Ragelio, be to kviečiama ir šv. Jurgio liet. parapijos mokyklos vedėja ses. Aurelija. Dr. V. Lelevičius, Rochesterio ateitininkų valdybos pirm., pridėjo 10 dol. II-jai premijai.

— Naujų Metų sutikimas įvyko šv. Jurgio parapijos salėje ir praėjo pakilioje dvasioje dalyvaujant beveik visiems Rochesterio lietuviams. Naujų Metų sutikimą rengė Rochesterio liet. skautai. Daug matėsi svečių iš Clevelando, Kanados ir kt. J.

tinti. Tai iš ištikrųjų yra didelis darbas. Tačiau jis bus perpus lengvesnis, jei jį dirbs visi Clevelando lietuviai sutartinai. Nes ta salė ir namai reikalingi mums visiems: jaunimui ir senimui, teatralams ir dainininkams, visuomenininkams ir studentams. Tad visi pagrįstai lietuviškoji bendruomenė laukia visų talkos.

Geriausia priemonė tam didžiam reikalui padėti — tai tapti gražių atnaujintų Lietuvių Namų akcininku — šerinininku.

Mūsų kalbamasis reikalas

Manchester, N. H.

— Kunigas Albertas Olkivikas, pernai baigęs pirmuoju Kanadoje Kunigų Seminariją šiuo metu Manchesterio vyskupo yra išsiųstas į Vašingtono Katalikų Universitetą studijuoti kanonų teises. Doktoratui gauti reikia studijuoti tris metus.

Prieš Kalėdas Manchesterio mirė senas kolonijos gyventojas Juozapas Svetikas. Velionis prieš pirmąjį pasaulinį karą Lietuvoje yra mokytojas, gi atvykęs Amerikon visuomet labai aktyviai dalyvavo organizacijų veikloje. Jo šeimos viena dukterė šiuo metu dirba valdžios tarnyboje Japonijoje.

Lietuvių klubas Manchesterio pastaruoju metu smarkiai pagyvino savo veikimą. Vėlyvą rudenį suskatę prie senųjų patalpų pristatė salę ir apie 130 svečių Naujuosius Metus linksmai sutiko naujoje patalpoje. Klubu vadovybė planuoja savaitgaliais samdyti orkestrėlę ir tuo būdu pritraukti daugiau jaunimo šokiams ir padidinti narių skaičių. Naujos klubo patalpos kainuos apie 12,000 dolerių. Pastatas mūrinis.

Koresp.

DIE CAST MAKERS • TRIM DIE MAKERS
STAMPING DIE MAKERS • PLATE LAY-OUT
CASTING INSPECTOR
BRIGHT CHROME PLATER
Must be able to maintain solutions.
PRODUCT ENGINEERING &
MANUFACTURING CORP.
BRIDGMAN, MICHIGAN

Located 80 miles from Chicago, 25 miles from Michigan City. Only 12 miles from St. Joseph.

Display

NEW STOCK OF 1954

RADIO & TELEVISION SETS

Sales, Service—Repairs

Pick Up and Delivery

TIME TELEVISION

2626 N. MILWAUKEE

Belmonts 5-1263

SENECA'S HOME FURNACE OIL
Now with New Additive
GLO-SOL-7

- Gives cleaner, more efficient fuel
- Less rust inside fuel oil storage tank
- Freedom from clogged and plugged nozzles

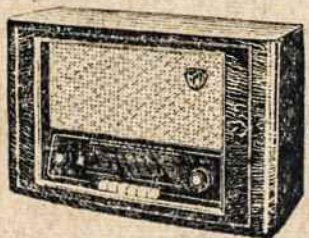
Phone Calumet 5-5122
Deliveries Anywhere in
Cook and DuPage Counties

Take advantage at NO
EXTRA CHARGE of
our Automatic Keep
Full Service.

SENECA PETROLEUM CO.
DOMESTIC AND INDUSTRIAL FUEL
439 WEST 33rd STREET

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kvadrato
KIEKVIENA SEKMADIENI — nuo 1:30 iki 2:00 val. Jei norite
šioje radijo programoje keltis, kreipkitės adresu:
KNIGHTS OF LITHUANIA W OA
BRADDOCK, PA.

DEMESIO
VOKIŠKAS RADIO
APARATAS 8 LEMPŲ
su visomis bangomis kaštuoja
tik \$100, —

Taip pat parduodami
ir brangesni aparatai.

ATSTOVAS STASYS GRABLIAUSKAS
5 Thomas Park So. Boston 27, Mass.

Clevelando Astovai:
A. JOHNSON, 7616 Decker Ave., Cleveland, Ohio
Reikalingi atstovai didesniuose miestuose

Hartford, Conn.

Vaikams Eglutę suruošę lietuvių šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas (J. L. Giedraitis, St. Petrauskas, T. Janukevičius, Kuprevičius ir Janušauskas). Patys vaikai suvaidino mokytojų Jucevičienės ir Nenortienės paruoštą montažą "Kalėdų sapnas", kuris labai patiko netik vaikams, bet ir suaugusiems. Kalėdų senelis visus vaikus iki 12 metų — jų buvo apie 110 — apdovanojo ir pavaišino šuniukais ir ledais. Kalėdų senelis pažaidė ir su visais vaikais lietuviškus žaidimus. Malonu konstatuoti, kad parengimas davė virš \$100 gryno pelno. Tai dėka pasižventusių mokytojų ir jiems talkininkų: Ragavičiai ir jų duktė, Šerkšnienė, Strazdienė, Zilienė, Norikūnienė, Mockevičienė, Kuprevičienė, Kripienė, Pilvelis ir kt.

Maistu ir stambesnėmis pinigėmis aukomis prisidėjo: Kedžiai, broliai Paviloniai, A. Mazalas, J. Griniuš, T. Janukevičius, A. Mockevičius, J. Bulovas, J. Gramas, A. Stumbras, M. Petrauskas ir kt.

Lituanistinė mokykla veikia sėkmingai: pirmadieniais normalių pamokų metu 4 grupėse dirba Dr. Šerkšnas su viso apie 110 vaikų, kurių 70% čia gimę, o šeštadieniais dirbama trijose grupėse su apie 60 vaikų, kurių 90% atvykę iš tremties. Čia nenuilstamai dirba mokytojos Br. Jucevičienė su mažaisiais, K. Nenortienė su vidutiniais ir A. Skrupskelienė su gimnazijos kurso vaikais. Tad bendrai lituanistikos Hartforde mokosi apie 140 vaikų. Gražūs skaičiai, tik reikia kad ir iš visuomenės būtų paramos. Prel. J. Ambotas mielai kursus globoja, o sesutės prafčiskietės ir pačios dar pamoko kiek leidžia laikas.

Prof. J. Balčikonis Lietuvoje redaguoja Lietuvos Kalbos Žodyną. Komunistai kelis lankus, kur buvo Dievas aprašytas kaip tikrinis žodis, išėmė ir sudegino.

Dr. Julius Kaupas, rašytojas ir gydytojas, Michigano valstybėje išlaikė medicinos valstybinius egzaminus ir gavo teisę verstis praktika. Dr. Kaupas su šeima gyvena Eloise, Mich., prie Detroito.

Prailginamas jaunimo dramos konkursas. Patirta, kad į Liet. Ses. Instituto ruošiamą dramos konkursą kūrinius galima siųsti iki vasario mėn. pabaigos. Kūrinius siųsti šiuo adresu: J. Bachunas Tabor Farm, Sodus, Mich.

Waterburio ateitininkai išsirinko naują valdybą, kuriai pirmininkauja J. Kazlauskas, vicepr. V. Gelumauskienė, sekret. I. Bajalytė, išd. E. Narkevičiūtė, švietimo bei sporto reikalams — V. Petruškevičius.

MAJ. SAMMY LEE, iš San Francisco, apdovanotas "James E. Sullivan Memorial Trophy" medaliu už pasižymėjimą sporte kaip mėgėjas atletas. Apdovanotąjį sveikina P. Korejos prez. S. Rhee (d.).

ZINIOS, KURIOS NIEKAM NEKENKIA

Kas bibliotekos — bibliotekai

Paryžiaus vienas studentas universiteto bibliotekai gražino knygą, kurią jis rado savo senelio pasiskolintą iš universiteto dar 1776, taigi dar prieš revoliuciją, ir negražintą.

Kas yra artimo meilė

Perth Amboy, N. J., laikraščius gatvėje pardavinėjo išisas tris savaites pašieksdami banko direktorius, advokatas ir gydytojas. Jie tai darė, kad pavaduotų aklą laikraščių pardavėją, kuriam būtinai buvo reikalingas poilsis.

Sovietinis atjauninimo metodas

Galina Ulanova yra garsi Maskvos Didžiojo Teatro balerina. Laikraštis "Sovietiskaja kultura" apie ją rašo: "Draugė Ulanova, Stalino laureatė, negali niekad pąsenti, nes ji kasdien lanko filosofijos paskaitas universitete, klauso ūkinės politikos pranešimų ir studijuoja Markso etiką. Pagaliau ji prenumuoja dar ir mėnesinius pranešimus apie mūsų garbingos partijos veiklą."

Vokiečio receptas jaunystei

Neseniai buvo Vokietijos gydytojų kongresas. Jame buvo pagerbtas Hamburgo profesorius Max Nonne, susilaukęs 90 metų. Kalbėtojai stebėjosi jo jaunystės išlaikymo paslaptimi. Atsakydamas jis pasakė visam kongrese trumpiausią kalbą: "Optimizmas, mano ponai, optimizmas išlaiko jaunystę; gydytojai nustatė, kad kaktai suiraukti reikia 30 energijos vienetų, nusijuokti tik 13; tad

kam be reikalo energiją eikvoti."

Tinkamas išaiškinimas

Kai mokykloje mokinyš paklausė, kas yra pseudoklasicizmas, tai mokytojas paaiškino tos dienos pavyzdžiu iš vieno Long Island laikraščio, kuriame buvo rašoma: "Mrs. Helen K. buvo užprašius svečių. Bet užėjusi audra nutraukė elektros laidus ir šeiminkė liko be šviesos, be šaldytuvo. Tada ji vieniems svečiam pavedė parnešti žvakių, kitus pristatė praskaldyti malkų; buvo sukurta krosny ugnis, vietoj karštų valgių apsiėjo su šaltais buterbrodais, bet nuotaika buvo tokia linksma, ir taip visi buvo patenkinti, kad šeiminkės draugės taip pat žadėjo kitu kartu tyčiomis elektrą išjungti ir vaišes improvizuoti." Mokytojas prie to laikraščio žinios pridėjo: tos šeiminkės draugės bus pseudoklasicės, nes pamėgdžios pirmąją..

Kaltas Eisenhoweris ar moterys?

Prezidentas Eisenhoweris paskutiniu metu surengė apie septynis priėmimus, kuriuos nebuvo visai moterų. Viena žurnalistė paklausė prezidentą, ar tik jis nesąs moterų priešas. "Moterų priešas? — atsakė prezidentas. — Jokiū būdu ne. Norėjau jau surengti tris priėmimus moterim. Bet kai tik teiravausi dėl to savo patarėjų, moterų, jos niekaip negalėjo susitarti, kās mūsų šalyje yra žymiausias moterys. Taip priėmimai ir neįvyko."

Trijų matavimų auka

Kopenhagos Igoninėje buvo aptarstyta trijų matavimų filmo auka. Ligonis pasakojosi laukęs savo draugo. Iš nuobodumo pro langą dairėsis į aplinkinius namus ir į gatvę. Staiga pamatė, kad iš priešais esančio namo skrenda kažkoks keistas daiktas ir, nuolat prieš jo akis didėja. Buvo nustebintas, kad tas daiktas trenkė jam

L. ENCIKLOPEDIJOS RŪPESČIAI

Pradėdama darbą ir besirūpindama sutelkti kodaugiausia lituanistinės medžiagos, Lietuvių Enciklopedijos redakcija kreipėsi į mūsų visuomenę ir kvietė ją į talką tom žiniom rinkti. Spauda kreipimasi pakartotinai atspausdino. Be to, lituanistinės medžiagos rinkimo reikalū buvo parašyti atsikiri raštai organizacijoms, visiems lietuvių mokslo, meno ir visuomenės asmenims, kurių pavardės prasideda raidėmis A ir B ir kurių adresai L. E. redakcijai buvo prieinami. Lituanistinės medžiagos rinkimo talkon savo vietovėse įsijungė ir daugumas L. E. platintojų. Aktualios lituanistinės medžiagos atsiumtė ir L. E. skyrių redaktoriai, nemint čia jų specialybės darbų. Vadinasi, L. E. redakcija lituanistinei medžiagai rinkti yra išbandžiusi ne vieną kelią.

Tačiau šiandien, kai L. E. pirmasis tomas jau yra atspausdintas ir prenumeratoriams baigiamas siuntinėti, tenka viešai skelbti tokius faktus: buvo organizacijų, kurios rūpestingai paruoštas žinias atsiumtė laiku, buvo ir organizacijų, kurios gerai parašytą straipsnį atsiumtė tada, kai tomas buvo jau išspausdintas; buvo tokių, kurios į jokiūs kvietimus neatsiliepė; buvo asmenų, kurie anketas tuoj užpildė ir L. E. redakcijai gražino; buvo asmenų, kuriuos teko keletą kartų raginti; yra tokių, kurie ir iki šios dienos į mūsų laiškus nieko neatsako. L. E. redakcija lituanistinės medžiagos jau turi nemažai sutelkusi, bet jos rinkimo sunkumai dar nesibaigė. Išvada aiški: šiame darbe labai pagelaujama tiek organizuotosios lietuvių visuomenės tiek ir atskirų tautiečių talka.

L. E. redakcija dar kartą kreipiasi per spaudą į visuomenę ir prašo ją šios enciklopedinės medžiagos: liet. kolonijų istorinių apžvalgų (kada kolonija įsisteigė, kiek anksčiau lietuvių ten gyvenė ir kiek dabar gyvena, kiek ten yra liet. parapijų, mokyklų, kultūrinių ir visuomeninių įstaigų, kokios anksčiau buvo ir dabar tebegyvuoja liet. religinės, kultūrinės, politinės ir visuomeninės organizacijos), liet. organizacijų istorinių aptarimų, atskirų liet. mokslo, meno, religijos, politikos, spaudos, sporto ir visuomenės veikėjų biografių, įvairios lituanistinės medžiagos, liečiančios Nepr. Lietuvos įsiveijios ir trėmties liet. kultūrinę, visuomeninę ir kt. veiklą. Artimiausiu laiku L. E. redakcija laukia atsiliepimo tų liet. kolonijų, organizacijų ir asmenų, kurių pavadinimai ir pavardės prasideda raidėmis B,

C ir Ć (raidei B nuo Boh abėcėlės tvarka iki Bž). Tačiau jau dabar prašome siųsti enciklopedinę medžiagą abėcėlės tvarka ir visoms kitoms raidėms. Ryšiams užsimezgas, reikalingais papildymais mes laiku pasirūpinsim patys. Neturėdama pakartotinai prašomų duomenų, L. E. redakcija negalės enciklopedijoj atžymėti tų liet. organizacijų ir asmenų, kurie nesiteiks žinių apie save atsiumti. Tačiau L. E. redakcija nuširdžiai tiki, kad geros valios tautiečiai jos darbo nesunkins ir visu rimtumu į kviečiamą talką įsijungs. Medžiagą (ne tik straipsnius, bet ir fotografijas) prašome siųsti adresu: Lietuvių Enciklopedija, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

L. E. Redakcija

Help wanted—Mate

Wanted Immediately 100 Pipefitters 75 Pipe Welders

Good Working Conditions
Excellent Pay
Long Terms Contracts
EXCELLENT HOUSING FACILITIES

Apply to:
Shipbuilding Trades Office
NEW YORK STATE EMPLOYMENT SERVICE
165 JORALEMON ST.
BROOKLYN, NEW YORK

for Referral to
THE
INGALLS SHIPBUILDING CORPORATION
PASCAGOULA, MISSISSIPPI

RAMUNES

Mes gavome didelį siuntinį šviežių ramunių žiedų iš Vengrijos ir dabar yra visiems proga ramunių gauti pas mus. Vengrijos ramunės taip pat geros kaip ir Lietuvos ir taip pat medum kvepia, turi malonų skonį, sveika ir gėdu gerti. Ramunės geros dėl skilvio ir dėl inkstų (kidneys). Jeigu esi nuvargęs, sušalęs, gerk ramunių arbatą. Kada esi piktas, nusiminęs, irgi gerk ramunes. Prisiųsk mum \$2.50, o mes prisiųsime jum ramunių visą svarą. I Kanadą — \$2.75.

ALEXANDER'S CO
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SCHOLES BAKING Co

V. Lukas — Vedėjas
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8802
Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragaičius pagal visų skonį. Tortai, ypatingai vyraus vestuvėms, krikštynoms ir kitiems iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai. Išvežiojame į krautuves ir privačius namus.

KAS YRA DIEVAS? KAS YRA ŽMOGUS? KOKIE TURI BŪTI ŽMOGAUS SANTYKIAI SU DIEVU?

Šiuos klausimus rasi išsamiai svarstomus ir giliai sprendžiamus dviejų Vilkaviškio seminarijos profesorių: prel. Dr. F. Bartkaus ir kan. Dr. P. Aleksos naujausiame veikalė

DIEVAS IR ŽMOGUS

Didžiulio formato 517 p.
kaina: neįrišta — \$5.00, kietais viršeliais — \$6.50
Užsakymus siųsti:
DARBININKAS
680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Skleisk Lietuvos kankinių garsą tarp svetimtaucių, padovanodamas T. Narbuto išleista, gražiai iliustruotą knygęle

"4 MARTYRED BISHOPS"

Kaina tik 10 c.
Imant po 100 egz. ir daugiau — 7.5 c.
Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Stephen Breder

ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-708

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS

231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

J. B. ŠALINS

ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves.
Koplyčios nemokamai visos miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th STREET NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Virginia 7-1896

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 1 val. p.p. iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Tel. EVERgreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuovėse:

69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.	185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.	219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.	176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.	4380 White Plains Road Bronx, N. Y.

19 West Post Road
White Plains, N. Y.

MAIN STORE

6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas

VYT BELECKAS savininkas

Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

HELP NOW!

RESEARCH WILL WIN

Join the March of Dimes

THE NATIONAL FOUNDATION FOR INFANTILE PARALYSIS

Jau 12 metų, kai visi klauso

"LIETUVOS Atsiminimų"
RADIO VALANDŲ
kurios yra transliuojamos
ŠEŠTADIENIAIS
iš New Yorko stoties
WIEVD 1330k-107.5m
DIREKTORIUS
Jokūbas J. STUKAS
asistuoja Alf. PETRUTIS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. Y.
Tel. WAverly
6-3325.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGČES
AMERIKA, LDS ORGANŲ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO VAUJENOS

"Išpūdžiai iš Europos"

Krikščionių Demokratų Unijos (CDUCE) generalinis sekretorius Konrad Sieniewicz, tris mėnesius praleidęs Europoje, sausio 14 d. 5:30 p.p. CDU-CE patalpose (339 E. 52nd St., New York) papasakos savo kelionės išpūdžius. Jis aplankė Prancūziją, Vokietiją, Belgiją, Australiją, Italiją ir kitas šalis. Taip pat dalyvavo Krikščionių Demokratų Internacinionalo posėdžiuose Toure, Prancūzijoje, ir Europos Bendruomenės visumos susirinkime Strasboure. Matėsi taip pat su žymiais Europos politikais. Įėjimas visiems laisvas.

Juozas V. Lucas-Laukaitis mirė sausio 4 ir palaidotas iš Apreiškimo bažnyčios sausio 8 Veteranų kapinėse, Long Island. Velionis tebuvo 41 m. amžiaus ir gyveno 197 N. 6th St., Brooklyne. Liko nuliūdęs brolis Bernardas ir kiti tolimesni giminės.

Gedulingos pamaldos už a.a. Juozo Kundroto vėlė jo metinių mirties sukakčių proga bus sausio 16 d. 8 ir 8,30 val. Angelų Karalienės par. bažnyčioje.

Juozas Zaranka profesoriaująs Bogotos universitete ir mergaičių kolegijoje sausio 7 iš Kolumbijos atostogom atskrido į New Yorką. Aplankęs gimines ir pažįstamus, išvažiavo į Detroitą pas savo brolių.

Henriko Kačinsko jubiliejinis spektaklis "Jupiteris juokiasi" įvyks patogioj pasiekti, specialiai vadinamams skirtoje St. Felix St. Playhouse salėje, šalia Brooklyno Academy of Music, Lafayette Ave.

Kadangi salė netalpi — apie 300 vietų, spektaklis bus vaidinamas du kartus, vasario 6-7 d.d. savaitgalį. Pakvietimų iš anksto galima užsisakyti pas Liet. Dramos Studijos narius.

"Kario" koncertas rengiama vasario 7 d. Apreiškimo par. salėje.

Apreiškimo parapijoje pradėta metinė kanoniška vizitacija.

DARBININKO VAKARAN veda visi keliai, nes bus vaidinama linksma komedija — "Juokingos pamaivos", pagal Moljerą. Komedija vaizduoja lietuvių kūrėmąsi Brooklyne. Vaidina geriausi mūsų dramų aktoriai: T. Daubaraitė, H. Kačinskas, K. Vasiliauskas, talkininkaujant Liet. Dramos studijai. Režisuoja J. Blekaitis. Dailininkas — Pr. Lapė.

Vaidinimas įvyks sausio 17 d., sekmadienį, 5 val. Schwaben Hall salėje, 474 Knickerbocker Ave., Brooklyne. Po vaidinimų šokiai, grojant Joe Thomas orkestrui. Įeinant mokama 2 dol.

Salė lengvai surandama. Važiuojant Myrtle Ave. linija, išlipti Knickerbocker Ave. stotyje, persėsti į Myrtle liniją ir išlipti Knickerbocker stotyje.

Gimė

Dr. Danutei ir Dr. Alguii Valiūnams sausio 3 gimė sūnus.

IŠNUOMOJAMAS atskiras kambarys su apšildymu ir karštu vandeniu. Kreiptis nuo 5-6 val. popietį:

307 S. 3rd St. Apt. 19,
Brooklyn, N. Y.

Waterburio mėgėjų teatras sausio 10 d. kvietas At-kų Federacijos Vyr. Valdybos, Apreiškimo parapijos salėje suvaidino trijų veiksmų komediją "Teta iš Amerikos". Vaidinimą režisavo J. Brazauskas, dekoracijos J. Katužio. Vaidino: J. Gelumbauskas, A. Paliulis, A. Jankauskaitė, J. Puodžiukaitienė, V. Skladaitis, A. Paliulienė, R. Valterytė, A. Petrauskas, G. Žemaitaitis, K. Dumčius.

Vaidinimas praėjo gražiai, linksma komedija suteikė smagaus juoko. Waterburio teatras, kuris pačiame Waterbury nuolat pastato veikalą po veikalą, Brooklyne lankėsi trečią kartą. Ir šis mūsų matytas pastatymas buvo bene geriausias.

Estų smuikininkė,

Evi Liivak, koncertavusi Paryžiuje, Kanadoje ir kitur, sausio 22 d. koncertuoja New Yorko — Town Hall. Iš čia su savo koncertais ji keliaus po visą Ameriką. Jai akompanuos garsusis Arthur Balsam, ne kartą palydėjęs Jehudi Menuhin, Nathan Milsteina ir kitus pasaulinio garso smuikininkus. Koncertą rengia New Yorko estai.

Julija Kunigėlienė

yra suorganizavusi būrelį Vasario 16 gimnazijai remti. Kaip gimnazijos vadovybė praneša, šis būrelis gavo 215 numerį.

Micamolde dirbančios lietuvaitsės,

J. Kunigėlienės iniciatyva švenčių proga suaukojo 16 dol. ir pasiuntė kun. A. Bungai į Memmingeną, kad pagerintų globojamų tremtinių kūčių stalą. Kun. A. Bunga už šią auką dėkoja visoms Micamoldės lietuvaitsėms.

Brooklyno Maironio mokykloje,

kurioj išeinama nepriklausomos Lietuvos gimnazijos lituanistinių dalykų programa, šais mokslo metais pradėjo dirbti dr. Vl. Viliamas, J. Gaurė, Al. Jankauskaitė ir Iz. Banaitienė. Mokykloje nebedirba A. Bendorius, kuris pats pasitraukė į Br. Kulys.

Liet. Kat. Darbininko Klubu metinis narių susirinkimas bus sausio 16 d. 8 val. v. Angelų Karalienės par. salėje. Visi nariai prašomi dalyvauti susirinkime. Bus aptariama, kaip paminėti kovo 14 d. klubo penkerių metų sukaktį. Taip pat bus renkama nauja valdyba.

A.A. Dr. Karvelienės

mirties metinėm paminėti gruodžio 27 d. Apreiškimo par. bažnyčioje kleb. kun. N. Pakalnis atlaikė gedulingas pamaldas, kurias buvo užprašiusi dr. N. Bražėnaitė. Po pamaldų pas p. T. Šlepetienę buvo pusrūčiai, į kuriuos ji buvo pakvietusi a.a. dr. Karvelienės pažįstamus ir prietelius, dalyvavusius pamaldose.

HERMAN ROMINE, JAV karys veteranas, sulaukė iš Europos savo žmonos olandės Lannie ir dukters Marijos. Imigracijos įstaigos ilgai kliudė joms išvažiuoti.

Simas Urbonas,

"Kario" vyriausiasis redaktorius, sausio mėnesio numeryje pradėjo spausdinti peržiūrėtus ir papildytus savo "Kariūno prisiminimus." Lietuvoj jie buvo išleisti atskira knyga, kuri turėjo gražų pasisekimą.

MASPETHO ŽINIOS

Susivienijimo 108 kuopos metinis susirinkimas įvyko pirmadienį, sausio 11 dieną, tuojau po novenos pamaldų parapijos salėje. Nariai gausiai atsilankė.

Svečias kun. Fordon atei-

nantį sekmadienį, sausio 17 d., parapijos salėje kalbės tema "Tėvas ir kūdikis". Paskaita ir pašnekesys bus tarp 2:30 ir 5 val. p.p. Paskaitą rengia Kanos sąjūdis, kuris rūpiamsi darniu ir kilniu šeimų gyvenimu. Ypač kviečiami atsilankyti naujai šeimas sukūrusieji arba besiruošiantieji moterystės sakramentui.

Skautų tėvų susirinkimas

šaukiamas penktadienį, sausio 15, 8 val. vak. parapijos salėje.

DARBININKO VAKARAS

Sausio-January 17 dieną,
sekmadienį, 5 val. p. p.

Schwaben Hall salėje, 474 Knickerbocker
Ave. (Knickerbocker ir Myrtle kampas)
Brooklyne

vaidinama

JUOKINGOS PAMAIVOS

pagal Moljerą

linksma komediją iš lietuvių kūrėmosi Amerikoje

Režisuoja

JURGIS BLEKAITIS — Lietuvoje, tremtyje ir Amerikoje pastatęs per 10 scenos veikalų, kurie susilaukė gražiausių įvertinimų.

Vaidina

geriausios mūsų teatro pajėgos:

TOSKA DAUBARAITE — dramų aktorė, savo vaidmenimis visada suteikianti daug žavesio ir vidinės šilumos.

KAZYS VASILIAUSKAS — dramų aktorius, kurio humoras verčia visus juoktis iki ašarų

LIETUVOS DRAMOS STUDIJOS MOKINIAI

DEKORACIJOS — DAIL. PR. LAPĖS

JURGIS BLEKAITIS

HENRIKAS KAČINSKAS

HENRIKAS KAČINSKAS — įžymus dramų aktorius, sukūręs neuzmirštamų vaidmenų, šiemet švenčias 30 metų scenos darbo sukaktį.

TOSKA DAUBARAITE

KAZYS VASILIAUSKAS

BOSTONO ŽINIOS

Arkivyskupas jau pasveiko
Arkivysk. Richard J. Cushing sausio mėn. 5 d. iš šv. Elzbietos ligoninės sugrįžo į namus pasveikęs po dviejų sunkių operacijų. Arkivyskupas viešai padėkojo kunigams, kaimynams ir visiems katalikams, kurie Kalėdų metu savo maldas aukojo Viešpačiui už jo sveikatą.

Nori pagerbti didvyrį

Bostono majoras John Hynes Miesto Taryboje iškėlė pageidavimą, kad So. Bostono parapijoje prie L. gatvės esantieji maldoms namai ir kiti sūnelės vonių įrengimai būtų pavadinti Donald T. Toland vardu. Šis vyras gyveno prie Brewster gatvės So. Bostono ir antro pasaulinio karo metu žuvo, eidamas savo pareigas ir parodydamas didžiausią pasiaukojimą.

Senelių pagėdavimas

Senesni žmonės, kurie gyvena miesto pastatuose (housing projects) prie Marine Park, pareiškė pageidavimą, kad autobusai, kurie kursuoja Aštuntą gatve, savo maršrutą truputį pakeistų ir pravažiūtų pro šį kvartalą. Tokiu būdu seniems žmonėms būtų didelis palengvinimas ir jiems nereikėtų taip toli eiti ligi pirmojo autobusų sustojimo.

Ilgai miegantiems

Visais gavenios sekmadieniais visam South Bostone vėliausios šv. Mišios būna atnaušaujamos 12:10 val. pietų metu šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje, prie West Broadway. Privalomose bažnytinėse šventėse, kurių valstybė nešvenčia, vėliausios šv. Mišios būna 12:10 val. pietų metu.

Enciklopedijos Fondas Lietuvai

Isteigtas prie Lietuvių Enciklopedijos redakcijos. Fondo tikslas yra įgyti 1000 L. E. komplektų Lietuvai, kaip laisvojo pasaulio lietuvių dovaną okupacijų išvargintai Lietuvai. Fondą sudaro rėmėjai ir būreliai, kurie užprenumeruoja kalbamam tikslui bent vieną L. E. komplektą. Rėmėjais gali būti pavieni asmenys ir organizacijos arba jų padaliniai. Fondas turi valdybą, tarybą ir revizijos komisiją. Enciklopedijos Fondo Lietuvai valdybą sudaro: prel. Pr. Juras, V. Čepas, J.J. Grigalius, A. Čaplikas, S. P. Šallina, J. Vembrė, St. Santvaras, W. V. Šimkus ir K. Mockus. Tarybą sudaro: Vac. Biržiška, B. Brazdžionis, J. Dačinskas, E. Gimbutienė, Ch. J. Kalinauskas, J. L. Kasmauskas, J. Leimonas, Pr. Lembergas, J. Lola, A. Matjōška, S. Michelonas, St. Mockus, J. Sonda, K. Šidlauskas. Revizijos komisija: St. Vaitkevičius, A. Juknevičius ir A. Banevičius. Fondo taryba kasmet renka Fondo Valdybą ir Rev. komisiją.

Mass. valstybėje automobilių įvesta penkių punktų sistema. Už eismo nusikaltimus bus skaitomi punktai, pav. girtam važiuojant, 12. Kas daugiau punktų "surinks", tai mokės didesnę apdraudą mokesčių.

Pranešimas LDS 1 Kuopos nariams

Sekmadienį, sausio 31 dieną, šaukiamas visuotinis LDS pirmos kuopos narių susirinkimas, kuris įvyks 3 val. p.p. šv. Petro liet. parapijos salėje. Bus renkama nauja valdyba ir atnaujinama Darbininko prenumerata. Visus kviečiamieji dalyvauti.

Pirm. V. STAKUTIS
Sekret. J. JESKEVICIUS

Mirusieji

Sausio mėn. 9 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios palaidota Josefina Kalinauskaitė-Grigalaitienė 64 m. amžiaus, gyv. 34 Bay St., Dorchester. Velionė dideliame nuliūdime paliko vyrą Kazimierą, dukteris Beatrice ir Eleną ir sūnų Joną.

Sausio mėn. 9 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios palaidota Grubliauskienė 65 m. amžiaus, gyv. 7 Knowlton St., So. Boston. Dideliame nuliūdime liko vyras Stanislovas, sūnūs Viktoras ir Aleksas ir duktė Aldona.

Gražinama Thomas Park

Thomas Park kalnelis yra ne tik South Bostono, bet kartu ir visos Amerikos istorinė vieta. Dabartinis Bostono majoras John Hynes yra susirūpinęs miesto pagražinimu. Jis taip pat daug dėmesio kreipia ir į Bostono istorinę vietą — Thomas Park. Pereitais metais gražiai buvo pataisytas pylimas prie Telegraph ir Pacific gatvių ir pagražintas pats paminklas. Šis darbas yra dar tik majoro plano pradžia. South Bostono gyventojai pageidauja, kad visas Thomas Park kalnelis būtų aptvertas gražia tvorele, kuri pagražintų parką ir apsaugotų nuo vaikų. Taip pat gyventojai pageidauja, kad Thomas Park kalnelis būtų apšviestas, nes jau daug kartų ten yra įvykę nemalonių atsitikimų. Park Department šiam darbui yra jau paskyręs 5000 dolerių.

Šviesos vietoj vaistų

L ir Penktosios gatvių sankryža dėl didelio automobilų susikimšimo gyventojams pradėjo veikti į nervus. Didžiausias susikimšimas būna tarp 4:30 ir 5:30 val. po pietų. Visi vairuotojai čia pristabdo mašinas ir stabdžių cypimas gyventojams pasidarė jau nepakenčiamas. Visi laukia ir tiki, kad ir ant šio kampo kada nors bus pastatytos šviesos, kurios kontroliuos besigrūdandčias mašinas ir palengvins gyventojams be pavojaus pereiti į kitą gatvės pusę.

**BARASEVICIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME**
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

**WAITKUS
FUNERAL HOME**
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir
balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
iausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

**ZALETSKAS
FUNERAL HOME**
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609